

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА ЄВРОПЕЙСЬКИХ І СХІДНИХ МОВ ТА ПЕРЕКЛАДУ

Робота допущена до захисту

Зав.кафедри

Зінукова Наталія Вікторівна,

доцент, док. пед.наук

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

магістра

**ГРАМАТИЧНІ ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ МИСТЕЦТВОЗНАВЧОГО
ДИСКУРСУ**

Здобувача групи ПР-22-2м

Буряк Ярослави Сергіївни

Спеціальність 035 «Філологія»

Керівник дипломної роботи

Вельчева Ксенія Олександрівна,

к. філол .н., доц. кафедри

європейських і східних мов та перекладу

Дніпро

2024

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА ЄВРОПЕЙСЬКИХ І СХІДНИХ МОВ ТА ПЕРЕКЛАДУ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Зав. кафедри Зінукова Н.В.

д. пед. наук, доцент

« 04 » вересня 2023 р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу
здобувачу денної форми навчання
освітнього ступеня «магістр» ОПШ Переклад (англійська) спеціальності 035
Філологія
Буряк Ярослави Сергіївни

Тема кваліфікаційної роботи «Граматичні труднощі перекладу
мистецтвознавчого дискурсу»

Керівник кваліфікаційної роботи: Вельчєва Ксенія Олександрівна

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи		Підписи
		за планом	фактично	
1	Закріплення керівника кваліфікаційної роботи	04.09.2023	04.09.2023	
2	Вибір та обговорення теми кваліфікаційної роботи	04.09.2023	04.09.2023	
3	Остаточне затвердження теми кваліфікаційної роботи	24.10.2023	24.10.2023	
4	Одержання завдання на кваліфікаційну роботу у наукового керівника	04.09.2023	04.09.2023	
5	Складання бібліографії та вивчення літературних джерел	18.09.2023	18.09.2023	
6	Виконання першого розділу	25.10.2023	25.10.2023	
7	Виконання другого розділу	30.11.2023	30.11.2023	

8	Виконання третього розділу	15.12.2023	15.12.2023	
9	Оформлення висновків і рекомендацій	30.12.2023	30.12.2023	
10	Оформлення роботи, одержання відзиву	08.01.2024	08.01.2024	
11	Попередній захист кваліфікаційної роботи	20.12.2023	20.12.2023	
12	Захист кваліфікаційної роботи	14-16. 01. 2024	14-16. 01. 2024	

Дата видачі завдання «04» вересня 2023 р.

Здобувач Буряк Ярослава Сергіївна

Керівник кваліфікаційної роботи Вельчева Ксенія Олександрівна

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р. Зав. кафедри

Н.В. Зінукова

ВІДГУК КЕРІВНИКА

на кваліфікаційну роботу за темою «Граматичні труднощі перекладу мистецтвознавчого дискурсу»

Здобувача 2-го курсу

Спеціальності 035 Філологія

Буряк Ярослави Сергіївни

Оцінка окремих складових кваліфікаційної роботи:

1. **Оформлення роботи** (не більше 10 балів) - 7
 (відповідність оформлення кваліфікаційної роботи встановленим університетом вимогам: кількість сторінок; оформлення титульного листа, рисунків, таблиць, діаграм, посилань, списку літератури тощо)

2. **Своєчасність подання окремих елементів роботи керівнику** (кожний своєчасно поданий елемент дає по 5 балів, не більше 20 балів) - 20

3. **Теоретичний та аналітичний аспекти роботи** (не більше 25 балів) з них:

- **Структура та логічність побудови роботи** - 4

(відповідність змісту назви теми, наявність та зміст Вступу; виділення 3-4 глав, в кожній із яких – по 2-3 параграфи, наявність та зміст Висновків, логіка побудови роботи в цілому та в межах окремих розділів)

- **Фактичний матеріал** - 3

(наявність фактичного матеріалу, в тому числі зібраного здобувачем за допомогою лінгвістичного аналізу)

- **Використання лінгвістичних методів аналізу** - 3

- **Використання літератури** - 4

(масштаби представлення в роботі сучасних досліджень даної проблематики, критичність аналізу публікацій та підходів, представлених в літературі та інших інформаційних джерелах)

- **Повнота та деталізація** (ступінь повноти та деталізації при розкритті основних аспектів теми роботи) - 3

4. *Практична реалізація результатів дослідження (не більше 20 балів)* _____

10

(наявність та ступінь обґрунтованості рекомендацій та пропозицій, викладених в роботі та відбиваючих власний погляд студента)

5. *Оцінка попереднього захисту (не більше 25 балів)*

25

Додаткові думки та загальний висновок керівника _____

_____ Я.С. Буряк впоралася з поставленим завданням частково, оминувши увагою деякі жанрові різновиди мистецтвознавчого дискурсу. В проаналізованих текстах граматичні труднощі також виявлені не в усій повноті. Тим не менш, продемонстровано вміння працювати з науковою літературою, користуватися різними прийомами перекладу, робити висновки та узагальнення. За умови успішного захисту оцінка може бути підвищена.

Загальна оцінка (не більше 100 балів) _____ 79 _____

Дата оформлення відгуку _____

КЕРІВНИК

кваліфікаційної роботи

(підпис)

(П.І.Б. керівника,

вчений ступінь,

наукове звання

АНОТАЦІЯ

Темою даної дипломної роботи є дослідження граматичних труднощів перекладу мистецтвознавчого дискурсу. У зв'язку із постійним розвитком різних галузей мистецтва виникає все більше нових лексичних одиниць з даної сфери, які становлять значні граматичні труднощі для перекладу на цільову мову, що зумовлює актуальність дослідження даної проблеми.

В останні часи увага вчених зосереджена саме на мистецтвознавчому дискурсі, оскільки сучасне мистецтво виявляється багатогранним у своїх проявах і має багатозначне тлумачення. Тексти галузі мистецтва мають комплексну структуру, що може становити певні граматичні труднощі при їх перекладі, що спонукає сучасних лінгвістів проводити детальні дослідження.

Таким чином, аналіз граматичних труднощів перекладу доводить необхідність подальшого їх дослідження в рамках англомовного мистецтвознавчого дискурсу і визначення ефективних методів їх подолання.

Робота складається зі вступу, трьох розділів (теоретичного, аналітичного, практичного), висновків, списку використаних джерел та додатку.

Ключові слова: особливості перекладу, граматичні труднощі, англомовний мистецтвознавчий дискурс.

SUMMARY

The subject of this qualification work is the study of grammatical difficulties in translating art discourse. Due to the constant development of various art fields, there is an increasing number of new lexical units in this sphere that pose significant grammatical challenges for translation into the target language, emphasizing the relevance of the problem.

Recently, scholars have focused their attention on art discourse, as contemporary art manifests itself in diverse forms and has multifaceted interpretations. Texts in the field of art have a complex structure, which may pose certain grammatical difficulties in their translation, prompting modern researchers to conduct detailed studies.

Thus, the analysis of grammatical difficulties in translation underscores the necessity for further investigation within the English-language art discourse and the determination of effective methods to overcome them.

The work consists of an introduction, three chapters (theoretical, analytical, practical), conclusions, a list of sources, and an appendix.

Keywords: the peculiarities of translation, grammatical difficulties, English-language art discourse.

ЗМІСТ

ВСТУП	10	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТТЯ ПЕРЕКЛАДУ		
ГРАМАТИЧНИХ СТРУКТУР В АНГЛОМОВНОМУ		
МИСТЕЦТВОЗНАВЧОМУ		
ДИСКУРСІ	14	
1.1. Граматичні труднощі перекладу з англійської мови на українську в перекладознавчій науці.....	14	
1.2. Синтаксичні та морфологічні особливості англійської мови.....	20	
1.3. Лексико-стилістичні та граматичні особливості мистецтвознавчого дискурсу.....	25	
1.4. Основні прийоми роботи з граматичними проблемами перекладу...	30	
РОЗДІЛ 2. ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕКСТІВ		
МИСТЕЦТВОЗНАВЧОГО ДИСКУРСУ		40
2.1. Граматичні особливості простих речень текстів мистецтвознавчого дискурсу.....	40	
2.2. Граматичні особливості складносурядних речень текстів мистецтвознавчого дискурсу.....	44	
2.3. Граматичні особливості складнопідрядних речень текстів мистецтвознавчого дискурсу.....	46	
2.4. Граматичні особливості речень із змішаним типом зв'язку текстів мистецтвознавчого дискурсу.....	56	
РОЗДІЛ 3. ГРАМАТИЧНІ ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ		
МИСТЕЦТВОЗНАВЧОГО ДИСКУРСУ		63

3.1. Граматичні особливості перекладу текстів живопису та фотографії.....	63
3.2. Граматичні особливості перекладу текстів архітектури.....	68
3.3. Граматичні особливості перекладу текстів музичного мистецтва.....	72
ВИСНОВКИ.....	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	83
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ.....	87
ДОДАТОК	88

ВСТУП

Темою даної дипломної роботи є дослідження граматичних труднощів перекладу мистецтвознавчого дискурсу. У зв'язку із постійним розвитком різних галузей мистецтва виникає все більше нових лексичних одиниць з даної сфери, які становлять значні граматичні труднощі для перекладу на цільову мову. Таким чином, дослідження перекладу мистецтвознавчого дискурсу вважається актуальним.

Мистецтвознавчий дискурс є одним із складних соціокультурних явищ. Існуючи в рамках культурологічного дискурсу, він має пряме відношення до мистецтва, яке є мірою духовного розвитку суспільства. У сучасному світі свідомість людини, її мислення та сприйняття світу формуються під впливом дискурсів, які оточують її у повсякденному житті. Дискурс має відношення до всіх сфер діяльності індивіда і може бути представлений будь-якими висловлюваннями в письмовій або усній формі.

В останні часи увага вчених зосереджена саме на мистецтвознавчому дискурсі, оскільки сучасне мистецтво виявляється багатогранним у своїх проявах і має багатозначне тлумачення. Мистецтво надає відповіді на основні життєві питання, змушує задуматися про головні естетичні цінності в житті як окремої особи, так і суспільства в цілому, оскільки саме мистецтво формує моральність, духовний розвиток і культуру. У мистецтвознавчому дискурсі зосереджено знання, в яких мистецтво тісно переплетене зі знаннями про концепцію світу кожної особи. Ця галузь надає знання з історії, культури, традицій та політичного устрою різних епох, тому цілісність дискурсу безпосередньо пов'язана з його інформативністю.

Вивчення мистецтвознавчого дискурсу представляє собою важливий напрямок у сучасній лінгвістиці, який вивчається з різних аспектів. Розглядаючи цей вид дискурсу, дослідники звертають увагу на його структурні особливості, лексичне наповнення, прагматичні та когнітивні характеристики.

Беручи до уваги те, що мова постійно розвивається, проблема адекватного перекладу мистецтвознавчого дискурсу виникає все частіше. На жаль, ступінь вивченості цієї теми далекий від бажаної повноти, зокрема, питання граматичних труднощів, недостатньо вивчених прийомів та методів перекладу.

Наразі існує чисельна кількість лінгвістичних праць, присвячених дослідженню мистецтвознавчого дискурсу та труднощів його перекладу. Багато відомих лінгвістів та дослідників, таких як В.М. Войтович, Я.П. Музиченко, Р.І. Безугла, Л.І. Турчак, В.Я. Даниленко, С. Гордиський, М. Писанко, М. Станкевич, Л. Савицька, В.Д. Сидоренко, Т.В. Павлова, а також Г. Склярєнко та багато інших зробили вагомий внесок в дослідження даної проблеми.

Актуальність. Переклад мистецтвознавчого дискурсу є досить складним явищем, і тому постійно розглядається вітчизняними та зарубіжними лінгвістами, зокрема зростає необхідність у пошуку ефективних перекладацьких прийомів, яких слід дотримуватися для досягнення якісного перекладу українською мовою.

Виходячи з актуальності, була визначена **мета дослідження**, проведеного в цій роботі, яка полягає в знаходженні адекватного перекладу сучасного мистецтвознавчого дискурсу українською мовою.

Відповідно до мети роботи були сформульовані такі **завдання**, вирішення яких спрямоване на всебічне розкриття теми та досягнення поставленої мети:

- визначити основні характерні риси сучасного мистецтвознавчого дискурсу;
- розглянути види сучасного мистецтвознавчого дискурсу;
- дослідити теоретичний матеріал з даної теми;
- проаналізувати особливості перекладу текстів мистецтвознавчого дискурсу українською мовою та його граматичні труднощі.

Об'єктом дослідження цієї наукової роботи є граматичні особливості сучасного мистецтвознавчого дискурсу.

Предмет дослідження становить специфіка перекладу мистецтвознавчого дискурсу українською мовою.

Досягнення мети дослідження вимагає використання загальнонаукових теоретичних **методів дослідження**. У ході написання дипломної роботи були використані дистрибутивні методи, а також компонентного аналізу.

Наукова новизна роботи полягає в:

- комплексному науковому аналізі досліджень багатьох вчених;
- описанні граматичних труднощів перекладу сучасного мистецтвознавчого дискурсу;
- аналізі перекладацьких трансформацій, використаних при перекладі.

Теоретичне значення дослідження полягає у подальшому дослідженні особливостей перекладу сучасного мистецтвознавчого дискурсу.

Практичне значення роботи полягає у можливості практичного використання отриманих результатів досліджень у викладанні дисциплін філологічного циклу таких, як «Теорія і практика письмового перекладу», «Порівняльна лексикологія англійської і української мов», «Стилістика англійської мови», а також у спецкурсах з письмового перекладу.

Апробація роботи. Результати кваліфікаційної роботи було опубліковано у збірнику тез VII Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих вчених “Молодь України в контексті міжкультурної комунікації”.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, основної частини, яка містить три розділи (теоретичний, аналітичний і практичний), загальних висновків, списку використаних джерел та додатку.

У вступі визначаються мета й завдання дослідження, описується

актуальність, наукова новизна, теоретична значимість і практична цінність роботи, визначається предмет і об'єкт дослідження.

У **першому розділі** характеризується поняття мистецтвознавчого дискурсу, розглядаються його види та специфіка його перекладу.

У **другому та третьому розділах** представлено аналіз перекладацьких трансформацій мистецтвознавчого дискурсу.

У висновках підсумовуються результати, отримані в ході написання наукової роботи, і визначаються перспективи подальшого вивчення цієї проблематики. До роботи також додаються список використаних джерел та додатки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТТЯ ПЕРЕКЛАДУ ГРАМАТИЧНИХ СТРУКТУР В АНГЛОМОВНОМУ МИСТЕЦТВОЗНАВЧОМУ ДИСКУРСІ

1.1. Граматичні труднощі перекладу з англійської мови на українську в перекладознавчій науці

Однією з найбільш основних проблем при перекладі тексту з англійської на українську є граматичні труднощі. Даний феномен все частіше привертає увагу лінгвістів, адже граматики є важливою складовою будь-якої мови. Англійська та українська мови є прикладами двох типів мов, а саме аналітичної та синтетичної. Вже сама назва цих типів мов показує, що вони за принципом побудови не тільки різні, але навіть протилежні.

Граматичні труднощі можуть виникати з різних причин, починаючи з неправильного розуміння значення слів і закінчуючи недостатнім знанням синтаксичної структури речення. Для отримання якісного перекладу фахівець повинен зусиллями досягти адекватного і еквівалентного перекладу, який максимально наближений за змістом до мови оригіналу. Важливо відзначити, що кожна конкретна мова має свої граматичні та лексичні особливості, тому адекватний перенос значення з англійської на українську може бути складним завданням.

Як зазначає І.В. Корунець, граматичні труднощі перекладу пояснюються тим, що граматичні явища в різних мовах відрізняються, навіть якщо існують збіги в окремих відносинах. Метою відтворення граматичної форми оригіналу є передача думки, а не лише переклад [19, с. 62].

С.І. Терехова підтверджує, що іноді при перекладі навіть найпростішого тексту доводиться стикатися з неозначеною кількістю проблем, які не вписуються в рамки жодного з граматичних розділів [35, с. 62].

Переклад з англійської мови на іншу мову, включаючи українську, може стикатися з різними граматичними труднощами через суттєві відмінності у будові речень та граматичних особливостях цих мов. Так, С.Є. Максимов розглядає наступні загальні граматичні труднощі, які можуть виникнути при перекладі з англійської мови:

- Відсутність родових форм слів. Англійська мова не має родових форм іменників, тому важко визначити стать слів у перекладі на мови з родовими формами, такі як українська.

- Відмінюваність дієслів. Українська мова відмінює дієслова за часами, особами та числами, тоді як англійська має менше варіантів для дієслів, що може призвести до зміни форми під час перекладу.

- Вживання артиклів. Англійська мова використовує артиклі, такі як «a», «an» та «the», що не існують у багатьох інших мовах, включаючи українську. Визначення, коли вживати артикль та як його правильно перекласти, може бути складним завданням.

- Пасивний стан. Англійська мова використовує пасивний стан більш активно, ніж багато інших мов. Переклад пасивних конструкцій на мови, де активний стан вживається у меншій кількості структур, може викликати труднощі[28, с. 95].

- Утворення питальних речень. Українська та інші мови можуть вимагати різних структур для питальних речень, порівняно з англійською.

- Вживання видо-часових форм. Англійська мова має багато видо-часових форм, і правильний її вибір у перекладі є важливим аспектом.

- Фразові дієслова. Англійська мова багата на фразові дієслова (phrasalverbs), які може бути важко перекласти, оскільки їх значення не завжди визначається простою сумою слів[28, с. 96].

Подолання даних труднощів вимагає належного розуміння обох мов, контексту та уважності до деталей. Добре підготовлений перекладач може вирішити ці проблеми і забезпечити точний та зрозумілий переклад.

Інший мовознавець, В.В. Коптілов зазначає, що граматичні труднощі при перекладі з англійської мови на українську можуть виникати з наступних причин:

- відсутність граматичних еквівалентів в українській мові для відповідних явищ англійської мови;
- невідповідності в значенні та використанні граматичних еквівалентів.
- різниця у словотворенні;
- синтаксичні відмінності[18, с. 146].

У свою чергу, О.О. Федоренко відзначає, що граматичні проблеми, які обумовлені відмінностями в значенні або використанні граматичних еквівалентів у мові перекладу, включають наступні фактори:

- невідповідність роду і виду іменників;
- різниця в використанні пасивних конструкцій (українська мова активна за природою);
- відмінність у виявленні модальності;
- полісемія / омонімія службових слів;
- різниця в використанні (складених) іменних присудків[36, с. 31].

Іншою проблемою перекладу є лексичні труднощі. На думку Т.О. Анохіної, вони виникають через різницю в семантиці між оригінальними одиницями і текстом перекладу з наступних причин:

- відсутність еквіваленту в українській мові на момент перекладу;
- невідповідність обсягу значення слова в українській та англійській мовах;
- різниця в співставленні слів у словосполученнях в українській та англійській мовах[3, с. 358].

Також існують відмінності в використанні лексико-стилістичних засобів в українській та англійській мовах, такі як власні імена, мовні, культурні та історичні реалії, терміни, скорочення, новоутворення, міжнародні слова, дієслова сприйняття, багатозначні слова та інше.

Відомий дослідник І.В. Корунець розглядає відмінність двох основних граматичних явищ між початковим текстом і перекладом.

За словами мовознавця, перше явище вказує на існування елемента в мові оригіналу, який не має граматичного еквіваленту в мові перекладу. Тут важливо враховувати, що в українській мові відсутні конструкції з неозначено-особовими займенниками і артиклями. Наприклад:

The daughter was coming back home with more success than the family had hoped for. - *Дочка поверталася додому з більшим успіхом, ніж сподівалася родина*[20, с. 284].

Друге явище полягає в наявності в цільовій мові елементів, аналогів яких не існує в мові оригіналу. При цьому такі елементи часто використовуються в мові перекладу. Наявність таких нюансів в мові оригіналу надає багато переваг під час перекладу, наприклад, надається додатковий засіб, який допомагає під час перекладу з мови оригіналу, що має велике значення для трансформації смислової функції деяких частин. Наприклад:

Senator John Quincy neither sought nor was offered political alliances or influences. - *Сенатор Джон Квінсі не домагався впливу та не шукав політичних союзників, та й інші не прагнули союзу з ним*[20, с. 284].

Елементи граматики будь-якої мови, де існують свої правила побудови та умовності, загалом відрізняються від граматики іншої мови, навіть якщо в окремих випадках вони можуть бути подібними. Саме тому у сфері синтаксису та морфології виникають граматичні труднощі перекладу.

Проте, як відзначає В.І. Карабан, для отримання перекладу не завжди потрібно повністю відтворювати граматичну структуру оригіналу. Основною метою є передача думки загалом, яку в оригіналі можуть виражати відповідні формальні елементи. Лише тоді, коли окремі форми граматики оригіналу відіграють конкретну роль у стилістиці, наприклад, лаконічність, паралельні елементи речень або словосполучень, більш поширене використання певної частини мови, мета перекладу змінюється з метою прямого відтворення цих

рис і їхніх функцій, використовуючи такі ж механізми вираження у мові[16, с. 235].

Однією з граматичних труднощів Т.П. Андрієнко виділяє переклад конструкцій із формальним підметом. Оскільки в аналітичних мовах існує постійний порядок слів у реченні і обов'язкова наявність підмета (як і присудка), то навіть безособові та неозначено-особові речення в таких мовах оформлюються як особові. Досягається це різними способами, зокрема, за допомогою конструкцій із формальним підметом. В ролі такого формального підмета часто вживаються займенники *it, one, they, you, we*. Наприклад:

It was impossible not to see that Mrs. Strickland was an excellent housekeeper. - *Відразу впадало в око, що місис Стрикланд - чудова домогосподарка*[2, с. 15].

Однією з характерних особливостей англійської мови є те, що пасивний стан використовується в ній набагато ширше, ніж в українській мові. Т.П. Андрієнко вважає, що в українській мові пасивна форма, порівняно з неозначено-особовою, має більш офіційний і, скоріше, письмовий характер, і тому менше вживається в мовленні. Наприклад:

He told me he never expected the theatre to be run on such business-like lines. - *Він не уявляв, що можна поставити театр на ділові рейки*[2, с. 16].

За словами І.А. Живіцької, для англійської мови характерна персоніфікація предметів-іменників у ролі підмета. Українським безособовим реченням, в яких повідомляється про фізичний або моральний стан людини, про її почуття і настрої, відповідають англійські особові речення. Під час перекладу на українську мову те, що служить підметом в англійському реченні, стає обставиною місця в українському. Наприклад:

My engagements were few, and I was glad to accept. - *Я рідко отримував запрошення і тому прийняв його із задоволенням*[14, с. 51].

Говорячи про присудок в англійському реченні, І.А. Живіцька звертається до питання перекладу заперечних речень. На її думку, присудок в

англійському реченні є фактичним центром, до якого схиляються всі члени речення. Зокрема, дослідниця відзначає фіксоване місце заперечення перед присудком, незалежно від того, до чого воно стосується за змістом. Наприклад:

But I'm sure he is not the man to go. - Але я певна, що йому їхати не можна[14, с. 52].

Особливий інтерес представляє в англійській мові обставина способу дії, її місце та роль у реченні. Як зазначає Г.Л. Лисенко, місце її в англійському реченні, в суті, не фіксоване. Вона може стояти вкінці, середині і на початку речення, перед і після присудка. У рядівипадків обставина способу дії наближується за значенням до введеного слова і іноді вимагає більш розгорнутого перекладу на українську мову. Наприклад:

He smiled stiffly in an answer to Julia's warm, ready smile. - На теплу усмішку Джулії, яка завжди була наготові, він відповів дерев'яною усмішкою[27, с. 184].

Г.Л. Лисенко також зауважує, що в англійській мові існують два види визначень: препозитивне і постпозитивне. Найбільш поширений у англійській мові перший вид визначення, а саме препозитивне. Носії англійської мови прагнуть до того, щоб виникнення певного предмета в свідомості людини не було абстрактним, не підготовленим конкретними визначеннями, обмежувачами тощо. Це обумовлено обов'язковою наявністю детермінативу перед іменником. Звідси виникає розвиток атрибутивного вживання іменника перед іншим іменником в препозиції. У цих конструкціях знаходить яскраве вираження характерна для англійської мови тенденція до лаконізму та мовного стиснення. Наприклад:

Eighteenth-century comedy, that's what it is. - Комедія вісімнадцятого століття, ось що це таке[27, с. 185].

Отже, дослідивши граматичні труднощі перекладу в оцінці сучасного перекладознавства, ми дійшли до висновків, що даний аспект потребує

особливої уваги, оскільки структура англійської та української мови є абсолютно різними. Так, англійська мова вважається аналітичною, в той час як українська є синтетичною, що потрібно враховувати при передачі змісту з однієї мови на іншу.

Також значні труднощі під час перекладу становлять пасивний стан, фразові дієслова, вживання артиклів та часових форм.

1.2. Синтаксичні та морфологічні особливості англійської мови

Синтаксис (від грецького слова «σύνταξις», що означає «будова, порядок») - це в традиційному розумінні сукупність граматичних правил мови, які стосуються побудови одиниць мови, більших за слово, такі як фрази та речення. Існують і більш розширені уявлення про синтаксис, що відходять від термінологічної традиції семіотики.

Згідно з Н.В. Гуйванюк, до синтаксису включаються правила побудови будь-яких більш складних мовних одиниць з простіших, що дає змогу говорити про внутрішній синтаксис або синтаксис тексту [11, с. 201].

У ще більш розширеному розумінні, Л.П. Єфімов розглядає синтаксис як складову, що включає в себе правила побудови виразів будь-яких систем знаків, а не лише вербального (словесного) мовлення [13, с. 139].

Схоже до граматики загалом, синтаксис має справу з вираженням у мові деяких найбільш поширених значень, таких як «суб'єкт», «ознака», «питання», «заперечення» і інші, при цьому способом вираження цих значень в синтаксисі є ієрархічно організовані конструкції.

За словами С.В. Семчинського, межі між синтаксисом та морфологією не завжди можна визначити з достатньою впевненістю. Слово (як об'єкт морфології), так само як і речення, має певну ієрархічну структуру, і морфологічні категорії, так само як і синтаксичні, пов'язані з вираженням деяких найбільш поширених значень [33, с. 48].

Основним елементом синтаксису сучасні дослідники вважають речення. Визначення поняття «речення» є складним завданням. На жаль,

наразі немає єдиного і універсального визначення речення, яке б було точним.

Так, О.А. Ясінецька визначає речення як граматичну одиницю, яка зазвичай відповідає закінченому висловленню і може бути самостійним повідомленням. Речення складається з слів, які вживаються в морфологічних формах та лінійному порядку, передбаченому граматикою мови. Структура речення є предметом синтаксису англійської мови[39, с. 74].

Т.І. Кушнір виділяє наступні загальні ознаки, які часто асоціюються з реченням:

- наявність підмета та присудка: англійська мова має речення, які включають підмет (суб'єкт, хто або що вчиняє дію) та присудок (що робиться). Наприклад, в англійській мові: «The cat (підмет) is sleeping (присудок)».

- закінченість: речення зазвичай мають завершений смисловий обсяг і можуть бути самостійними висловленнями.

- граматична коректність: речення повинно відповідати граматичним правилам англійської мови[24, с. 128].

Варто зазначити, що навіть у межах однієї англійської мови можуть існувати конструкції, які виглядають неявними реченнями, але не мають всіх ознак традиційного речення. Таким чином, поняття «речення» є відносним та залежить від лінгвістичних особливостей мови. Відмінною рисою речення є його предикативність, тобто здатність функціонувати як одиниця, придатна для сповіщення та вираження часової та модальної актуалізації повідомленого.

Англійська мова має свої особливості у синтаксисі, які відрізняють її від інших мов. В.А. Кухаренко визначає основні особливості синтаксису англійської мови:

- Структура речення. Англійські речення зазвичай мають типову структуру підмет-присудок-додаток. Наприклад: «She (підмет) reads

(присудок) a book (додаток)». Особливості порядку слів в реченні можуть відрізнятися залежно від контексту, але ця структура залишається основною.

- Артиклі. Англійська мова використовує артиклі «a», «an», і «the» для визначення ідентифікації об'єкта. «A» та «an» вказують на неспецифічність об'єкта, тоді як «the» вказує на специфічність.

- Вживання часів. Англійська мова має багато видо-часових форм, включаючи Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, Present Perfect, і багато інших. Вибір форм залежить від часового контексту та характеру, який виражається.

- Запитання. Ще однією причиною синтаксичних відмінностей між англійською та українською мовами є запитальні розділові речення. Утворення запитань в англійській мові зазвичай включає інверсію підмета та присудка. Наприклад: «She is reading a book» (Вона читає книгу) перетворюється на запитання «Is she reading a book?» (Чи вона читає книгу?)[23, с. 145].

У свою чергу, до синтаксичних особливостей відносяться наступні фактори:

- Умовні речення. Англійська мова має різні типи умовних речень, такі як умовний перший (If I go, I will call), умовний другий (If I went, I would call), та умовний третій (If I had gone, I would have called). Ці структури використовуються для вираження умов та їх наслідків.

- Займенники. В англійській мові існує багато типів займенників, включаючи особові, вказівні, питальні, відносні, та інші. Вони використовуються для вказівки на об'єкти та особи у реченні.

- Пасивний стан. Пасивний стан в англійській мові досить поширений. Він дозволяє переключити акцент з дії на того, хто виконує дію. Наприклад, «The book was written by the author» (Книгу написав автор).

- Сполучники. Англійська мова використовує різні сполучники, такі як «and» (і), «but» (але), «or» (або), «if» (якщо), для об'єднання та роз'єднання різних елементів у реченні[23, с. 146].

Розуміння цих основних принципів допомагає грамотно будувати речення та виконувати переклад з англійської мови.

Сучасна англійська мова, як мова аналітичного типу, має небагато морфологічних афіксів, що компенсується порядком слів та великою кількістю синтаксичних конструкцій, які представляють собою скорочені речення. Також спостерігаються характерні відхилення у структурі деяких запитань та виразна тенденція до використання від'ємних форм і конструкцій.

За словами О.А. Ясінецької, найбільш відчутні синтаксичні відмінності полягають в порядку слів. Завдяки багатьом закінченням (флексіям) українське речення має більш вільний порядок слів ніж в англійській. У стандартній українській мові фрази можуть бути довільно використані на початку речення, але подібна інверсія використовується досить рідко, зазвичай зі стилістичною метою.

Складні синтаксичні структури є характерною особливістю сучасної англійської мови. Підкреслюючи стійкість і використання деяких синтаксичних структур в діяхронії, дослідники називають їх унікальною «синтаксичною лабораторією», яка відображає лінгвокреативний потенціал англійської мови. Через різні типології в англійській та українській мовах складні конструкції з формами дієслова не завжди знаходять відповідник в українській мові[39, с. 178].

Морфологія англійської мови також має свої особливості, які відрізняють її від багатьох інших мов. В.О.Горпинич виділяє наступні основні морфологічні особливостей англійської мови:

- Відсутність роду. Англійська мова не має роду для іменників, вона використовує тільки родові відмінки для вказівки на специфічність, такі як «he» (він) та «she» (вона).

- Множина іменників. У більшості випадків, множина іменників утворюється додаванням суфіксу «-s» до однини, наприклад: «cat» (кіт) – «cats» (коти).

- Артиклі. Англійська мова використовує артиклі «a» (неозначений артикль однини) та «an» (неозначений артикль однини перед голосними звуками) для позначення неспецифічності, та «the» (означений артикль) для позначення специфічності.

- Займенники. Займенники в англійській мові включають особові (наприклад: «I», «you», «he», «she»), вказівні (наприклад: «this», «that»), відносні (наприклад: «who», «which»), питальні (наприклад: «what», «who»), та залежні (наприклад: «myself», «yourself»)[10, с. 310].

Серед інших особливостей В.О.Горпинич також зазначає:

- Дієслова. Дієслова в англійській мові зазвичай не змінюються в залежності від особи. Наприклад, для дієслова «to go», форма «I go» (я йду) використовується для всіх осіб, наприклад: «he goes» (він йде), «she goes» (вона йде), і так далі.

- Аспекти та часи. Англійська мова використовує різні часи (наприклад, Present Simple, Past Continuous) та аспекти (наприклад, Present Perfect) для вираження часових відношень дій.

- Дієслівні способи. Англійська мова має три дієслівні способи: наказовий (imperative), дійсний (indicative) та умовний (subjunctive). Кожен з них використовується для вираження різних ситуацій та настроїв.

- Утворення прислівників. Прислівники в англійській мові зазвичай утворюються додаванням суфіксу «-ly» до прикметників, наприклад: «quick» (швидкий) – «quickly» (швидко)[10, с. 311].

Морфологічна структура простих англійських слів не є складною. Вона не навантажена морфологічними показниками частин мови, роду або типу відмінювання. Наприклад, англійське іменник «book» не несе в собі інших значень, крім семантичного, і вказує лише на однину. У відміну від цього, українське слово «книга» вказує на те, що це іменник жіночого роду і має певний тип відмінювання.

Сучасна англійська мова має всього декілька морфологічних флексій, наприклад: -s для утворення множини іменників, -'s для родового відмінка, -s

для третьої особи однини дієслів у теперішньому часі, *-ed* для утворення минулого часу дієслів. Це також значно спрощує морфологічну структуру англійських слів. Іншими словами, у англійській мові корінь дуже часто ідентичний основі слова. Важливо також відзначити, що багато англійських слів є односкладними[10, с. 311].

Отже, дослідивши синтаксичні та морфологічні особливості англійської мови, ми дійшли до висновку, що наразі синтаксис є одним із найцікавіших феноменів, які досліджує сучасна лінгвістика. Основним компонентом синтаксису є речення, яке більшість дослідників визначають як граматичну одиницю, яка зазвичай відповідає закінченому висловленню і може бути самостійним повідомленням.

Морфологія англійської мови також має свої особливості. Так, для англійської мови характерні відсутність роду та наявність артиклів, чого не спостерігається в українській мові.

1.3. Лексико-стилістичні та граматичні особливості мистецтвознавчого дискурсу

Наразі мистецтвознавчий дискурс є складним та багаторівневим явищем. Збільшуючийся обсяг різноманітних мовних засобів та специфічний вплив на адресата змушує дослідників все частіше звертати увагу на гуманітарні питання, мистецтво та способи його вербалізації в сучасному світі. Мистецтво, безсумнівно, є ціннісною складовою культури. Таким чином, лінгвістичний аналіз складових частин мистецтвознавчого дискурсу дозволяє вивчити його ціннісний компонент образу національної культури носіїв англійської мови.

Мистецтвознавчий дискурс представляє собою специфічний мовний простір, для якого характерна особлива ситуація спілкування та набір лексики з певної тематики. Багато дослідників збігаються в думці, що

сучасне мистецтво є багатогранним у своїх виявах та неоднозначним у трактуванні.

Мистецтвознавчий дискурс охоплює широкий спектр застосування. Він може бути представлений у вигляді каталогу виставки, статей на тему підвидів галузі мистецтва, таких як живопис, архітектура, музичне мистецтво та багато іншого. Важливо також зазначити що мистецтвознавчий дискурс є універсальним. Його реципієнтами можуть стати, як великі цінителі мистецтва, так і звичайна людина.

Так, Л.Т. Левчук розуміє мистецтвознавчий дискурс як алюзію до назви науки про мистецтво [26, с. 126].

О.Н. Алієва визначає мистецтвознавчий дискурс як вербалізований досвід мислення щодо сфери об'єктів, які існують як твори мистецтва, організований в рамках стратегій сприйняття, авторитету, оцінювання та інших художньо-вивчальних стратегій [1, с. 207].

У свою чергу Т.О. Бехта визначає мистецтвознавчий дискурс як спрямовану комунікативну діяльність, пов'язану з інтерпретацією твору мистецтва, здійснюваною її учасниками у формі усної та письмової мови, відповідно до прийнятих у суспільстві правил, норм та стандартів [5, с. 52].

Мистецтво надає відповіді на основоположні життєві питання, змушує задуматися про основні естетичні цінності у житті як окремої особи, так і суспільства в цілому, оскільки саме мистецтво формує моральність, духовний розвиток та культуру. Вербалізація мистецтва в свою чергу допомагає більш звичними мовними засобами передати думку автора, закодовану в повідомленні, оскільки мова, як самостійна сутність, залишає менше варіативності і місця для уяви, ніж символи та образи мистецтва, що не мають форми конкретних слів. Саме завдяки величезній кількості варіантів подання різних образів, думок та почуттів можна говорити про інтерпретацію, яка визначає суть мистецтвознавчого дискурсу.

Однією з функцій мистецтвознавчого дискурсу, яка має когнітивний аспект, І.С. Шевченко визначає когнітивно-інтерпретуючу, метою якої є

накопичення, зберігання та передача інформації. Мистецтвознавчий дискурс повністю володіє комунікативною функцією, оскільки комунікація – це обмін інформацією та передача її від одного індивіда іншому. Сама мета мистецтвознавчого дискурсу – здійснити комунікацію між автором твору та реципієнтом, виступаючи свого роду посередником у такому спілкуванні через час і відстань. Саме передача інформації, закодованої у зображених символах та образах, є одним з найважливіших завдань мистецтвознавчого дискурсу[37, с. 63].

Іншою важливою функцією мистецтвознавчого дискурсу К.Я. Кусько виділяє акумулятивну функцію. Її суть полягає в тому, що мова, закріплюючи в лексиці та граматиці знання про світ, сприяє їх накопиченню, зберігання та передачі від покоління до покоління[22, с. 45].

За словами Я.В. Гнезділової, емотивна функція також яскраво простежується в мистецтвознавчому дискурсі. Він є певним зв'язковим ланцюгом між самим мистецтвом та його реципієнтом. Дискурс містить велику кількість лексики, яка призначена для реалізації емотивної функції. Це проявляється за допомогою лексем, які описують емоції та емоційні стани, а також використовує експресивну лексику[9, с. 186].

В.М. Москалюк виділяє два типи мистецтвознавчого дискурсу:

- вербальний;
- невербальний[29, с. 172].

До основних рис вербального мистецтвознавчого дискурсу В.М. Москалюк відносить наступні:

- емоційне забарвлення лексики;
- наявність спеціалізованої лексики сфери мистецтва;
- гіпертекстуальність[29, с. 172].

Основною метою мистецтвознавчого дискурсу є емоційний вплив на адресата. Так, у даному типі дискурсу використовується первинна семіотична система, де основними компонентами є знаки-образи та знаки-символи. Емоційне забарвлення може виражатися також у специфічних структурних

або семантичних характеристиках слів. Мистецтвознавчий дискурс намагається залучити адресата до взаємодії з твором мистецтва, а також спонукати читача до діалогу. Стилiстичні прийоми також використовуються для привертання уваги адресата до найважливіших деталей, наприклад, активізації образного мислення.

Для створення яскравого образу у читачів автори часто поєднують нейтральну, спеціалізовану, абстрактну та розмовну лексику, а також іншомовні вкраплення, що надає тексту особливе емоційне забарвлення. Для мистецтвознавчого дискурсу характерні поетичність і емоційність. За словами Ю.І. Плаксіної, тут часто можна зустріти різні лексичні засоби, такі як:

-епітети, такі як «fair» (чесний), «romantic» (романтичний), «advanced» (прогресивний), «subtle» (витончений), «semi-transparent» (півпрозорий);

- метафори, такі як «harmonies of tone» (гармонія тону), «breadth of handling» (ширина обробки), «echoed» (відбиток), «transcript of the ideas» (транскрипція ідей), «look into the sun and moon» (дивитися на сонце і місяць), «the habit of mind» (звичка розуму), «to feel drawn to the medium» (відчувати тягар до середовища);

-антитези, такі як «negative» (негативний) – «positive» (позитивний), «gloomy» (похмурий) – «vital» (життєвий) [32, с. 60].

Всі ці засоби мови сприяють створенню поетичного та емоційного характеру дискурсу.

Крім засобів художньої виразності на лексичному рівні, у мистецтвознавчому дискурсі широко використовуються граматичні прийоми. Так, А.Є. Левицький зазначає, що можуть зустрічатися відхилення від граматичного стандарту, коли додавання закінчення до дієслова в Past Simple та Present Simple в стверджувальному реченні замінюється відповідним допоміжним дієсловом та інфінітивом, наприклад, «did specialize», «does give» [25, с. 124].

У відношенні синтаксису важливороззначити, що для того, щоб привернути увагу читача до певних елементів оповідання, автори використовують інверсію. На думку А.Д. Белової, зворотній порядок слів дозволяє розставити смислові акценти так, щоб авторська думка була передана читачеві найточніше, наприклад, «not only was he», «in this he was», «not only does it give», «time and again we shall», що акцентує увагу читача на найважливіших моментах [6, с. 8].

Одним із популярних стилістичних прийомів мистецтвознавчого дискурсу Н.І. Бойко виділяє риторичні питання, якими може закінчуватися вступ, що передає основному змісту тексту. Риторичне питання може виступати в ролі логічного зв'язку між двома абзацами, завершуючи роздуми і міркування автора, або ж автор може залишити дискусійне питання відкритим [7, с. 53].

Таким чином, всі наведені засоби роблять текст мистецтвознавчого дискурсу надзвичайно емоційним і привертають увагу читача.

Мистецтвознавчий дискурс, будучи явищем жанрово різноманітним, включає в себе характерні риси різних функціональних стилів. Даний тип дискурсу найбільше наближений до науково-публіцистичного стилю. Отже, крім наявності емоційно-забарвленої лексики, тут також присутні терміни, чисто мистецтвознавчі поняття, професіоналізми та спеціалізовані запозичення.

І.С. Огієнко зазначає, що для мистецтвознавчого дискурсу також характерна гіпертекстуальність. Вона виражається у наявності авторських коментарів, глосаріїв, посилань і виносок. Наприклад, принципіальна задача глосаріїв—пояснити слово не в мові, а в дискурсі та реальному соціокультурному контексті. Отже, створення глосаріїв полегшує розуміння багатозначних слів, які в мистецтвознавчому дискурсі набувають особливого значення. Роль коментаря полягає в поясненні не вже окремого слова чи словосполучення, а, скоріше, цілої ситуації в дискурсі та соціокультурному контексті [31, с. 101].

Отже, дослідивши особливості мистецтвознавчого дискурсу, зокрема його лексичні та граматичні особливості, ми дійшли до висновку, що наразі немає чіткого трактування даного типу дискурсу, проте більшість дослідників сходяться на думці, що мистецтвознавчим дискурсом є спрямована комунікативна діяльність, пов'язана з інтерпретацією твору мистецтва, здійснюваною її учасниками у формі усної та письмової мови, відповідно до прийнятих у суспільстві правил, норм та стандартів.

Для мистецтвознавчого дискурсу характерне вживання нейтральної, спеціалізованої, абстрактної та розмовної лексики, а також іншомовних вкраплень, що надає тексту особливе емоційне забарвлення. Також є дуже поширеним використання метафор, епітетів, риторичних питань та зворотного порядку слів.

1.4. Основні прийоми роботи з граматичними проблемами перекладу

У сучасному перекладознавстві, розділ граматики заслуговує особливої уваги. Граматика містить у собі сукупність правил, дотримання яких є важливим для належного володіння мовою. Передаючи зміст інформації на цільову мову, необхідно забезпечити її якісний переклад. Таким чином, дослідження граматичних труднощів перекладу набуває особливого значення.

Змістові та стилістичні функції однакових типів речень у різних мовах можуть не збігатися, і, в результаті, еквівалентність під час перекладу буде встановлюватися між реченнями різних типів, але з ідентичною внутрішньою структурою. Іншими словами, переклад може супроводжуватись зміною типу та кількості окремих речень у бік зменшення або збільшення.

За словами К.А. Кузьміної, англійській мові властиві більш об'єктивні способи вираження думки, ніж це має місце в українській мові. Проте існує багато випадків, коли саме українська мова є більш дискретною, ніж англійська, що призводить до збільшення обсягу перекладеного тексту. Щоб

отримати текст, який відповідає нормам стилю мови перекладу, ці дві тенденції повинні бути збалансовані[21, с. 217].

Важливо зазначити, що в англійській мові існують елементи, наявність яких в українській мові відсутня, тож перекладач має знати як виконувати переклад в кожному окремому випадку.

Найбільш поширену категорію елементів, які потребують опущення в українській мові є артиклі. Т.А. Журавльова зазначає, що артикль в англійській мові є визначником іменника та виконує наступні функції:

- Морфологічна. Це формальний показник того, що іменник є частиною мови. У англійській мові існують два артиклі – «a» (неозначений артикль) і «the» (означений артикль), які вказують на різні ступені визначеності[15, с. 47].

- Синтаксична (може також мати певні особливості):

- артикль вказує на те, що наступні слова становлять групу іменників. Наприклад, «*the beautiful dark blue dress*» - артикль «*the*» вказує на те, що ці слова утворюють фразу, яка описує плаття.

- артикль може бути використаний для створення анафори, коли йде посилення на попередньо згаданий іменник. Наприклад, «*I have bought a car. It is big*» - артикль «*it*» посиляється на «*car*» і вказує на нього.

- артикль може використовуватися, щоб встановити кореляцію між різними частинами речення. Наприклад, «*The woman who was playing the piano was tall and beautiful*» - артикль «*the*» вказує на певну жінку в цьому контексті.

- Семантична. Артикль допомагає виділити смисловий центр висловлення, вказуючи на те, чи має іменник вищу визначеність (означений артикль) чи меншу визначеність (неозначений артикль). Наприклад, словосполучення «*a car*» вказує на будь-яку машину, тоді як «*the car*» вказує на конкретну машину[15, с. 48].

Найчастіше артикль під час перекладу опускається. Однак деякі значення артикля в англійській мові вимагають передачі при перекладі,

зокрема, коли використовується артикль як виділення смислового центру висловлювання.

Одним з явищ, які ускладнюють переклад, є емфатичні конструкції. Емоційне забарвлення та експресивність текстів створюються різними емфатичними засобами.

Н.Є. Кацишин розділяє емфатичні конструкції на:

- граматичні, які використовують для цього граматичні засоби (інверсії в причинно-наслідкових підрядних реченнях з часом Past Perfect);
- лексико-граматичні, тобто які одночасно використовують лексичні та граматичні засоби (емфатичне «do», парцеляція);
- лексичні, що використовують для надання вислову емоційного відтінку певні лексичні засоби, тобто слова та словосполучення (конструкції з попереднім «it», «this», «what», конструкції з запереченням, псевдопорівняльні конструкції, індивідуальне словотворення, еліптичні конструкції)[17, с. 241].

Найпоширенішим граматичним засобом вираження акценту С.І. Дорошенко вважає інверсію. Класичним прикладом граматичної емфатичної моделі з використанням інверсії є причинно-наслідкові підрядні речення часу Past Perfect («hardly had», «no sooner then»).

У цьому випадку емоційність вислову передається при перекладі лексичним шляхом (введенням слів з підсилювальним значенням, наприклад: «як тільки», «відразу»).

Інверсія також може стати лексико-граматичним засобом вираження акценту, коли за допомогою неї виділяється один або декілька елементів висловлення. При перекладі емфатичних речень з інверсією на українську мову, в залежності від контексту, перекладач може використовувати лексичні засоби (слова-підсилювачі) або синтаксичні засоби (зміна структури речення).

Для посилення твердження, вираженого присудком в часах Present і Past Indefinite, використовується допоміжне дієслово «to do», яке в

відповідному часі, особі та числі ставиться безпосередньо перед змістовним дієсловом, що вживається у формі інфінітива без частки «to». Посилення передається на українську мову лексично за допомогою слів-підсилювачів, таких як «дійсно», «все-таки», «насправді»[12, с. 212].

Відомий дослідник В.К.Шпак зазначає, що конструкції з дієсловом у пасивній формі також належать до явищ, які представляють певні труднощі при перекладі. Причини, які виникають з різниці між англійською та українською мовами, у тексті набирають конкретного характеру.

Так, в англійській мові пасивна форма використовується дедалі частіше ніж в українській. Тут пасивна форма менш поширена, оскільки в порівнянні з безособовою формою, вона має більш офіційний та, скоріше, письмовий, ніж усний характер.

Отже, з точки зору способів перекладу В.К.Шпак виділяє два способи передачі:

- дієслово у пасивній формі можна перекладати на українську мову пасивною конструкцією;
- дієслово у пасивній формі не перекладається дієсловом пасивною конструкцією[37, с. 118].

Таким чином, переклад дієслова у пасивній формі необхідно здійснювати з дотримкою відповідного часу, особи та числа.

При уникненні перекладу дієслова у пасивній формі можливо виконати переклад за допомогою наступних елементів:

- неозначено-особового речення;
- неозначеної форма дієслова;
- дієслова в особовій формі[38, с. 118].

Аналізуючи граматичні труднощі перекладу, також важливо згадати про зміну порядку слів. Л.Г. Верба зазначає, що даний процес відбувається за наступних умов:

- в англійському реченні роль підмета виконує обставини й вираз відповідної активної конструкції. У цьому випадку при перекладі

прийменники, що йдуть після англійських дієслів у пасивній формі, розміщуються перед словом, яке в англійському реченні виконує роль підмета;

- присудок у пасивній формі знаходиться в англійському реченні на кінцевому місці. При перекладі присудок розміщується перед підметом;

- пасивні форми входять до складу комплексів з другорядною предикацією або атрибутивних словосполучень. Такі комплекси перекладаються підрядним реченням[8, с. 248].

У тих випадках, коли можливий переклад як пасивною, так і активною конструкцією, вибір визначається факторами стилістичного або прагматичного характеру.

Проблеми перекладу такого елемента англійської мови як герундій, також привертає увагу дослідників. К.М. Сухенко відзначає, що спосіб перекладу в основному визначається функцією даної форми, а також лексичним значенням слів з *-ing* та їх поєднуваністю з іншими словами. Форми герундія в різних функціях можуть бути перекладені інфінітивом, дієприкметником, іменником, особовою формою дієслова-присудка в межах підрядного речення, безособовим або підрядним реченням[34, с. 178].

Також сучасні дослідники привертають увагу дослідженню труднощів перекладу дієприкметників. Як зазначає Л.П. Науменко, спосіб перекладу дієприкметників в основному визначається їх функцією та формою дієприкметника. Форми дієприкметників в різних функціях можуть бути перекладені прикметником, особовою формою дієслова-присудка в підрядному реченні, дієприкметником пасивної форми, дієприкметником активної форми, дієприкметниковим зворотом, неозначеною формою дієслова, самостійним реченням або передаватися лексично[30, с. 96].

Серед граматичних труднощів перекладу І.В. Корунець також виділяє вживання часів. Система часових форм дієслова в українській мові побудована на зовсім іншому принципі, ніж в англійській. Перфектні форми англійського дієслова виражають часовий зв'язок. Тим часом недоконані

форми виражають дію без відношення до часу, а доконані форми виражають значення попередження, тобто розглядають дію відносно певного подальшого моменту часу.

Оскільки Present Perfect використовується для вираження результату чинаслідку, пов'язаного з поточним моментом, а також для вираження дії, яка почалася в минулому і триває в даний час, то в залежності від його значення в перекладі можуть використовуватися:

- дієслово недоконаного виду в теперішньому часі, що виражає тісний зв'язок з поточним моментом;
- дієслово доконаного виду в минулому часі, що виражає результат;
- дієслово в майбутньому часі в часових і умовних підрядних реченнях;
- лексичний переклад[20, с. 385].

Форма Continuous не завжди відповідає за значенням українському недоконаному виду. Present Continuous перекладається дієсловом недоконаного виду в теперішньому часі, але часто доводиться вводити часові прислівники, щоб повністю виразити його значення. Past Continuous зазвичай перекладається дієсловом недоконаного виду в минулому часі. Future Continuous зазвичай перекладається дієсловом недоконаного виду в майбутньому часі[20, с. 385].

Наразі, для здійснення найбільш ефективного перекладу з англійської мови на українську, перекладачу важливо правильно використовувати певні засоби перекладу, тобто перекладацькі трансформації. Від вибору того чи іншого методу буде залежати якість передачі певного виразу на цільову мову та правильність його сприйняття. Отже, розглянемо найбільш поширені трансформації в сучасному перекладознавстві.

Опущення – трансформація, яка має на увазі відкидання певних елементів мови оригіналу при відтворенні речення у мові перекладу. Найчастіше дана трансформація застосовується за недоцільності використання певних компонентів оригінального речення у мові перекладу. Наприклад:

One thing successful musicians have to do a lot of is travel, and when you travel with an instrument, you increase its chances of getting damaged - Успішним музикантам доводиться багато подорожувати, а коли ви подорожуєте з інструментом, ви збільшуєте шанси на його пошкодження[49].

Додавання – трансформація, яка застосовується коли речення мови перекладу необхідно доповнити певною інформацією для розширення контексту розуміння, якщо в мові оригіналу інформації недостатньо. Наприклад:

Travel along the north coast of Wales on the A547 and this magnificent castle stands in your way - Подорожуючи північним узбережжям Уельсу по трасі A547, ви побачите цей чудовий замок на своєму шляху [48].

Перестановка - трансформація, яка має на увазі зміну місця положення елементів у мові оригіналу та мові перекладу, найчастіше для збереження правильного порядку слів з точки зору граматики цільової мови. Наприклад:

With eight towers and two barbicans, standing right on the River Conwy, the 13th-century stronghold is a superb world heritage site - З вісьмома вежами і двома барбаканами, що стоять прямо на річці Конві, ця фортеця 13-го століття є чудовим об'єктом світової спадщини[48].

Граматична заміна – перетворення одиниць мови оригіналу та перекладу з іншим граматичним значенням шляхом зміни граматичної форми слова, частини мови, частини речення та типу речення. Наприклад:

Haser combines photography with collage and origami techniques to create work that expands on traditional portraiture and reflects on the concerns of millennial and future generations[дод. 47].

Хазер поєднує фотографію з техніками колажу та оригамі, створюючи роботи, які виходять за рамки традиційного портрету та відображають проблеми тисячоліть і майбутніх поколінь.

Фрагментація – трансформація, яка має на увазі поділ оригінального речення на дві частини у мові перекладу. Дана трансформація допомагає зменшити граматичне навантаження на речення мови перекладу і зробити його легшим для сприйняття. Наприклад:

Many of the landscapes are empty of people, echoing the serene stillness of the season - Більшість цих пейзажів безлюдні. Вони віддзеркалюють безтурботну тишу сезону[47].

Отже, дослідивши основні прийоми з граматичними проблемами перекладу, ми дійшли до висновку, що наразі дане питання набуває особливого значення, адже від адекватної побудови речення та передачі його змісту буде залежати правильне його сприйняття цільовою аудиторією.

Основними граматичними проблемами є передача артиклів, дієприкметників, дієприслівників, пасивних конструкцій та часів. В кожному конкретному випадку перекладач підбирати найбільш адекватні засоби перекладу, основними з яких є конкретизація, генералізація, калькування, граматична заміна, описовий та антонімічний переклад.

ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ

Галузь мистецтва продовжує залишатися важливим об'єктом дослідження. У зв'язку із численною появою нових мистецтвознавчих винаходів та досягнень, створюється велика кількість текстів мистецтвознавчого дискурсу, які висвітлюють найостанніші новини. Тексти галузі мистецтва мають комплексну структуру, що може становити певні граматичні труднощі при їх перекладу, що спонукає сучасних дослідників проводити детальні дослідження.

Таким чином, дослідивши граматичні труднощі перекладу в оцінці сучасного перекладознавства, ми дійшли до висновків, що даний аспект потребує особливої уваги, оскільки структура англійської та української

мови є абсолютно різними. Так, англійська мова вважається аналітичною, в той час як українська є синтетичною, що потрібно враховувати при передачі змісту з однієї мови на іншу.

Також значні труднощі під час перекладу становлять пасивний стан, фразові дієслова, вживання артиклів та часових форм.

Дослідивши синтаксичні та морфологічні особливості англійської мови, ми дійшли до висновку, що наразі синтаксис є одним із найцікавіших феноменів, які досліджує сучасна лінгвістика. Основним компонентом синтаксису є речення, яке більшість дослідників визначають як граматичну одиницю, яка зазвичай відповідає закінченому висловленню і може бути самостійним повідомленням.

Морфологія англійської мови також має свої особливості. Так, для англійської мови характерні відсутність роду та наявність артиклів, чого не спостерігається в українській мові.

Дослідивши особливості мистецтвознавчого дискурсу, зокрема його лексичні та граматичні особливості, ми дійшли до висновку, що наразі немає чіткого трактування даного типу дискурсу, проте більшість дослідників сходяться на думці, що мистецтвознавчим дискурсом є спрямована комунікативна діяльність, пов'язана з інтерпретацією твору мистецтва, здійснюваною її учасниками у формі усної та письмової мови, відповідно до прийнятих у суспільстві правил, норм та стандартів.

Для мистецтвознавчого дискурсу характерне вживання нейтральної, спеціалізованої, абстрактної та розмовної лексики, а також іншомовних вкраплень, що надає тексту особливе емоційне забарвлення. Також є дуже поширеним використання метафор, епітетів, риторичних питань та зворотного порядку слів.

Дослідивши основні прийоми з граматичними проблемами перекладу, ми дійшли до висновку, що наразі дане питання набуває особливого значення, адже від адекватної побудови речення та передачі його змісту буде залежати правильне його сприйняття цільовою аудиторією.

Основними граматичними проблемами є передача артиклів, дієприкметників, дієприслівників, пасивних конструкцій та часів. В кожному конкретному випадку перекладач підбрати найбільш адекватні засоби перекладу, основними з яких є конкретизація, генералізація, калькування, граматична заміна, описовий та антонімічний переклад.

РОЗДІЛ 2. ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕКСТІВ МИСТЕЦТВОЗНАВЧОГО ДИСКУРСУ

Протягом багатьох років мистецтвознавчий дискурс залишається одним із найдинамічніших видів дискурсів. Щороку з'являється чимало творів мистецтва, які набувають загального визнання. Наразі створюється численна кількість мистецтвознавчих творів, завдяки чому можна знайти твори найрізноманітніших жанрів, від музики до архітектури. З розвитком творів мистецтва також з'являється численна кількість англomовних текстів, статей та видань, які висвітлюють новини із тієї чи іншої галузі мистецтва та потребують особливої уваги.

Синтаксичне оформлення текстів мистецтвознавчого дискурсу характеризується наявністю різних видів речень із ускладненою синтаксичною структурою. Насамперед у текстах мистецтвознавчого дискурсу часто спостерігається велика кількість складних речень із сурядним та підрядним зв'язком. Письмова основа мови мистецтва обумовлює виникнення складних синтаксичних конструкцій та становить певні граматичні труднощі, оскільки потребує повноти та розгорнутості викладу. Отже, доцільним є розглянути синтаксичні, а також морфологічні особливості мистецтвознавчого дискурсу на прикладі сучасних англomовних текстів та проаналізувати їх.

2.1. Граматичні особливості простих речень текстів мистецтвознавчого дискурсу

The untitled still life by the Flemish painter Clara Peeters has not been seen in public for almost 100 years and has never appeared in any books[дод. 41].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є простим з двома однорідними присудками. Також дане речення є розповідним, повним, поширеним, двоскладним, неокличним.

Речення складається з однієї граматичної основи «*still life has not been seen*», а також другорядних членів речення, таких як обставина часу «*for almost 100 years*» та додаток «*by the Flemish painter Clara Peeters*»

Також речення складається з одного складеного присудка «*has never appeared*», та другорядних членів речення, таких як обставина місця «*in any books*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність пасивних конструкцій, наприклад, пасивна конструкція «*has not been seen*», що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Present Perfect Passive* у першій частині речення та *Present Perfect* у другій.

Peter Steiner, the cartoonist, is still dumbfounded by the panel's success[дод. 46].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є простим. Також дане речення є розповідним, повним, поширеним, двоскладним, неокличним.

Речення складається з однієї граматичної основи «*Peter Steiner, the cartoonist, is still dumbfounded*», а також другорядних членів речення, таких як додаток «*success*» та обставина часу «*still*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність дієприкметників. Наприклад, можна виділити дієприкметник «*dumbfounded*», що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Present Simple*.

To create them, Hockney painted directly onto the canvas without any underdrawing, completing each one in two to three sittings, according to the gallery[дод. 43].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є простим. Також дане речення є розповідним, повним, поширеним, двоскладним, неокличним.

Речення має одну граматичну основу «*Hockney painted*», а також другорядні члени речення, такі як додаток «*underdrawing*» та обставину мети «*To create them*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність інфінітивів. Наприклад, інфінітив «*to create*», що ускладнює структуру речення.

Серед інших граматичних особливостей можна виділити наявність дієприкметників. Наприклад, можна виділити дієприслівник «*completing*», що є безособовою формою дієслова та ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *PastSimple*.

Dogs are a popular subject for artists, inspiring the likes of David Hockney, Pablo Picasso and Andy Warhol[дод. 44].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є простим. Також дане речення є розповідним, повним, поширеним, двоскладним, неокличним.

Речення складається з однієї граматичної основи «*Dogs are a subject*», а також другорядних членів речення, таких як означення «*popular*» та додаток «*artists*».

Дане речення характеризується вживанням однорідних членів речення, наприклад, «*David Hockney, Pablo Picasso and Andy Warhol*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність дієприкметників. Наприклад, можна виділити дієприкметник «*inspiring*», що є особовою формою дієслова та ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Present Simple*.

Today, the iconic image still resonates, holding the record as the most reprinted New Yorker cartoon in the magazine's history[дод. 46].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є простим. Також дане речення є розповідним, повним, поширеним, двоскладним, неокличним.

Речення складається з однієї граматичної основи «*imageresonates*», а також другорядних членів речення, таких як обставина часу «*Today*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність дієприкметників. Наприклад, можна виділити дієприкметник «*holding*», що є безособовою формою дієслова та ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Present Simple*.

The project, funded by the British Academy/Wolfson Foundation, is expected to lead to an exhibition or display centred around the Asante Ewer, to be held at the British Museum and Leeds City Museum[дод. 40].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є простим. Також дане речення є розповідним, повним, поширеним, двоскладним, неокличним.

Речення складається з однієї граматичної основи «*The project is expected to lead*», а також другорядних членів речення, таких як обставина місця «*to a nexhibition*».

Також наявний складений присудок «*to be held*» та інші другорядні члени речення, такі як обставина місця «*at the British Museum*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність інфінітивів у складі дієслівних присудків. Наприклад, інфінітив «*to lead*», що ускладнює структуру речення.

Також можна виділити наявність дієприкметників. Наприклад, дієприкметник «*funded*», що ускладнює структуру речення.

Окрім того, можна виділити дієприкметник «*centred*», що ускладнює структуру речення.

У даному реченні також наявні пасивні конструкції. Наприклад, пасивна конструкція «*tobeheld*», що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Present Simple Passive*.

2.2. Граматичні особливості складносурядних речень текстів мистецтвознавчого дискурсу

In recent years this relationship has been studied primarily in terms of the slave trade, but the museum also wants to delve deeper into earlier links [дод. 40].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складносурядним. Отже, дане речення складається із двох складових.

Перше сурядне речення «*In recent years this relationship has been studied primarily in terms of the slavetrade*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*relationship has been studied*», а також другорядних членів речення, таких як обставина часу «*inrecentyears*» та означення «*slave*».

Друге сурядне речення «*but the museum also wants to delve deeper into earlier links*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*themuseumwantstodelve*», а також другорядних членів речення, таких як додаток «*links*» та обставина способу дії «*deeper*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність пасивних конструкцій, наприклад, у реченні «*In recent years this relationship has been studied primarily in terms of the slavetrade*» наявна пасивна конструкція «*hasbeenstudied*», що ускладнює структуру речення.

У реченні «*but the museum also wants to delve deeper into earlier links*» можна виділити інфінітив «*to delve*», що є частиною складеного дієслівного присудка та ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Present Perfecty* першій частині речення та *Present Simpley* другій.

The connection calms people; anxiety can be conquered by it[дод. 44].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складносурядним. Отже, дане речення складається із двох складових, поєднаних безсполучниковим зв'язком.

Перше сурядне речення «*The connection calms people*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*The connection calms*», а також другорядних членів речення, таких як додаток «*people*».

Друге сурядне речення «*anxiety can be conquered by it*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*anxiety can be conquered*», а також другорядних членів речення, таких як додаток «*it*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність пасивних конструкцій. Наприклад, у реченні «*anxiety can be conquered by it*» можна виділити пасивну конструкцію «*can be conquered*», що ускладнює структуру речення.

Також у даному прикладі можна виділити наявність модальних дієслів. Наприклад, у реченні «*anxiety can be conquered by it*» наявне модальне дієслово «*can*», що використовується у значенні можливості та ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Present Simple* у першій частині та формі теперішнього часу модального дієслова і формі інфінітиву *Simple Passive* у другій.

2.3. Граматичні особливості складнопідрядних речень текстів мистецтвознавчого дискурсу

This will probably be held in 2025-26, when the British Museum curator Lloyd de Beer is publishing a scholarly book [дод. 40].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складнопідрядним. Отже, дане речення складається із двох складових.

Головне підрядне речення «*This will probably be held in 2025-26*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*this will*», а також другорядних членів речення, таких як обставина місця «*in 2025-26*».

Друге підрядне речення «*when the British Museum curator Lloyd de Beer is publishing a scholarly book*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*curator Lloyd de Beer is publishing*», а також другорядних членів речення, таких як додаток «*scholarly book*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність пасивних конструкцій, наприклад, у реченні «*This will probably be held in 2025-26*» наявна пасивна конструкція «*will be held*», що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Future Simple Passive* у першій частині речення та *Present Continuous* у другій.

But the ewer can be dated more precisely, since the stag decorations on its seven-sided lid represent the personal emblem of Richard II, suggesting that it was cast during his reign in the 1390s [дод. 40].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складнопідрядним. Отже, дане речення складається із трьох складових.

Головне підрядне речення «*But the ewer can be dated more precisely*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно має одну граматичну основу «*the ewer can be dated*», а також другорядні члени речення, такі як обставина способу дії «*precisely*».

Друге підрядне речення «*since the stag decorations on its seven-sided lid represent the personal emblem of Richard II*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно має одну граматичну основу «*decorations represent*», а також другорядні члени речення, такі як означення «*stag*».

Третє підрядне «*suggesting that it was cast during hi sreign in the 1390s*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, поширеним, повним. Воно має одну граматичну основу «*it was cast*» та інші другорядні члени речення, такі як обставина часу «*inthe 1390s*» та додаток «*reign*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність пасивних конструкцій. Наприклад, у реченні «*But the ewer can be dated more precisely*» наявна пасивна конструкція «*can be dated*», що ускладнює структуру речення.

У реченні «*suggesting that it was cast during his reign in the 1390s*» наявна пасивна конструкція «*wa scast*», що ускладнює структуру речення.

Також можна виділити наявність дієприкметників. Наприклад, у реченні «*since the stag decorations on its seven-sided lid represent the personalemblemofRichardII*» наявний дієприкметник у складі складного прикметника «*seven-sided*», що ускладнює структуру речення.

У даному прикладі також наявні модальні дієслова. Наприклад, у реченні «*«But the ewer can be dated more precisely»*» наявне модальне дієслово «*can*», що виражає спроможність та ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Passive Infinitive* у першій частині, у другій – *Present Simple* та *Past Simple* у *трєтій*.

A lustrous painting of a basket of flowers by an early 17th-century female artist who was written out of art history for centuries is to be sold at auction in December[дод. 41].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складнопідрядним. Отже, дане речення складається із двох складових.

Перше речення «*A lustrous painting of a basket of flowers by an early 17th-century female artist*» є простим, розповідним, неокличним, односкладним, повним, поширеним. Воно має один підмет «*painting*», а також другорядні члени речення, такі як додаток «*basket of flowers*».

Друге речення «*who was written out of art history for centuries*» є простим, розповідним, неокличним, односкладним, неповним, поширеним. Воно має один присудок «*was written*», а також другорядні члени речення, такі як додаток «*art history*».

Третє речення «*is to be sold at auction in December*» є простим, розповідним, неокличним, односкладним, поширеним, неповним. Воно має один складений присудок «*is to be sold*» та інші другорядні члени речення, такі як обставина часу «*in December*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність пасивних конструкцій. Наприклад, у реченні «*who was written out of art history for centuries*» наявна пасивна конструкція «*was written*», що ускладнює структуру речення.

І ще одна пасивна конструкція наявна у реченні «*Is to be sold at auction in December*». Тут можна виділити пасивну конструкцію «*is to be sold*», що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Present Simple* у першій частині, у другій – *Past Simple Passive* та *Present Simple Passive* у *третьій*.

It is being sold alongside another still life, this one painted by Louise Moillon in 1634, when the French artist was 24[дод. 41].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складнопідрядним. Отже, дане речення складається із двох складових.

Головне підрядне речення «*It is being sold alongside another still life, this one painted by Louise Moillon in 1634*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї

граматичної основи «*It is being sold*», а також другорядних членів речення, таких як додаток «*still life*».

Друге підрядне речення «*when the French artist was 24*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*artist was 24*», а також другорядних членів речення, таких як означення «*French*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність пасивних конструкцій. Наприклад, у реченні «*It is being sold alongside another still life, this one painted by Louise Moillon in 1634*» наявна пасивна конструкція «*it is being sold*», що ускладнює структуру речення.

Також можна виділити наявність дієприкметників. Наприклад, у реченні «*It is being sold alongside another still life, this one painted by Louise Moillon in 1634*» наявний дієприкметник у складі незалежного дієприкметникового звороту «*painted*», що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Present Continuous Passive* у першій частині речення та *Past Simple* у другій.

The musician commissioned artist Joseph Ritrovato, renowned for his tile work, to create the Psychedelic Eye the year after they bought the house [дод. 42].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складнопідрядним. Отже, дане речення складається із двох складових.

Перше речення «*The musician commissioned artist Joseph Ritrovato, renowned for his tile work*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*The musician commissioned*», а також другорядних членів речення, таких як додаток «*artist*» та «*tile work*».

Частина складного додатка, вираженого інфінітивом «*to create the Psychedelic Eye*» є простою, розповідною, неокличною, односкладною, неповною, поширеною. Вона складається з

одного присудка «*to create*», а також другорядних членів речення, таких як додаток «*the Psychedelic Eye*».

Третє речення «*the year after they bought the house*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, поширеним, повним. Воно має одну граматичну основу «*they bought*» та інші другорядні члени речення, такі як обставина часу «*the year after*» та додаток «*the house*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність інфінітивів. Наприклад, у реченні «*to create the Psychedelic Eye*» наявний інфінітив «*to create*», що ускладнює структуру речення.

Також можна виділити наявність дієприкметників. Наприклад, у реченні «*The musician commissioned artist Joseph Ritrovato, renowned for his tilework*» наявний дієприкметник «*renowned*», що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Past Simple*.

David Hockney's last show at the National Portrait Gallery in London was open for just 20 days before the Covid-19 pandemic forced the museum to shut down in March 2020 [дод. 43].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складнопідрядним. Отже, дане речення складається із двох складових.

Головне підрядне речення «*David Hockney's last show at the National Portrait Gallery in London was open for just 20 days*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*show was open*», а також другорядних членів речення, таких як обставина місця «*at the National Portrait Gallery in London*» та означення «*last*»

Друге підрядне речення «*before the Covid-19 pandemic forced the museum to shut down in March 2020*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної

основи «*Covid-19 pandemic forced to shutdown*», а також другорядних членів речення, таких як додаток «*museum*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність інфінітивів. Наприклад, у реченні «*before the Covid-19 pandemic forced the museum to shutdown in March 2020*» наявний інфінітив «*to shut down*» у складі дієслівного присудка, що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Past Simple*.

In addition to the works displayed in its previous iteration, the show also includes 33 new acrylic portraits Hockney created between 2021 and 2022, one of which is a recently unveiled painting of the singer Harry Styles [дод. 43].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складнопідрядним. Отже, дане речення складається із двох складових.

Головне підрядне речення «*In addition to the works displayed in its previous iteration, the show also includes 33 new acrylic portraits Hockney created between 2021 and 2022*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*show includes*», а також другорядних членів речення, таких як обставина місця «*in its previous iteration*» та додаток «*portraits*».

Друге підрядне речення «*one of which is a recently unveiled painting of the singer Harry Styles*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*one is a painting*», а також другорядних членів речення, таких як додаток «*singer*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність дієприкметників. Наприклад, у реченні «*In addition to the works displayed in its previous iteration, the show also includes 33 new acrylic portraits Hockney created between 2021 and 2022*» наявні дієприкметники «*displayed*» та «*created*», що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Present Simple*.

Then, in 2021, Kangas attended a talk about the Isimila site in Tanzania, which is known for its hand axes [дод. 45].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складнопірядним. Отже, дане речення складається із двох складових.

Головне пірядне речення «*Then, in 2021, Kangas attended atalkabouttheIsimilasiteinTanzania*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*Kangasattended*», а також другорядних членів речення, таких як обставина часу «*in 2021*» та додаток «*atalk*».

Друге пірядне речення «*which is known for its hand axes*» є простим, розповідним, неокличним, односкладним, повним, поширеним. Воно складається з одного підмета «*which*» та присудка «*is known*», а також другорядних членів речення, таких як додаток «*axes*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність пасивних конструкцій. Наприклад, у реченні «*which is known for its hand axes*» можна виділити пасивну конструкцію «*is known*», що може становити труднощі у вживанні.

У даному реченні було використано час – *Past Simple* у першій частині та *Present Simple* у другій.

When war broke out in 1939, many paintings from the museum's collections were relocated to safe locations [дод. 46].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складнопірядним. Отже, дане речення складається із двох складових.

Головне піряднеречення «*When war broke out in 1939*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*warbrokeout*» та інших другорядних членів речення, таких як обставина часу «*in 1939*».

Друге підрядне речення «*many paintings from the museum's collections wererelocatedtosafelocations*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*paintings were relocated*» та інших другорядних членів речення, таких як обставина місця «*to safe locations*»

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність пасивних конструкцій. Наприклад, у реченні «*many paintings from the museum's collections were relocated to safe locations*» можна виділити пасивну конструкцію «*were relocated*», що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Past Simple* у першій частині та *Past Simple Passive* у другій.

The possibility existed that it had been looted[дод. 46].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складнопідрядним. Отже, дане речення складається із двох складових.

Головне підряднеречення«*The possibility existed*»є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, непоширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*The possibility existed*». Інші другорядні члени речення відсутні.

Друге підрядне речення «*it had been looted*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, непоширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*it had been looted*». Інші другорядні члени речення відсутні.

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність пасивнихконструкцій. Наприклад, у реченні «*it had been looted*» можна виділити пасивну конструкцію «*had been looted*», що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Past Simple* у першій частині та *Past Perfect Passive* у другій.

Decades later, the painting surfaced on the American art market in 2011, when the descendants of an American soldier tried to sell it to the Bavarian State Painting Collections[дод. 46].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складнопідрядним. Отже, дане речення складається із двох складових.

Головне підрядне речення «*Decades later, the painting surfaced on the American art market in 2011*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*the painting surfaced*» та інших другорядних членів речення, таких як обставина часу «*in 2011*»

Друге підрядне речення «*when the descendants of an American soldier tried to sell it to the Bavarian State Painting Collections*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*descendants tried to sell*» та інших другорядних членів речення, таких як додаток «*soldier*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність інфінітивів. Наприклад, у реченні «*when the descendants of an American soldier tried to sell it to the Bavarian State Painting Collections*» можна виділити інфінітив «*to sell*» у складі дієслівного присудка, що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Past Simple*.

In January 1896 the ewer was looted by UK troops from the Asante (Ashanti) king, in what is now Ghana, and returned to London[дод. 40].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складнопідрядним з двома однорідними присудками. Отже, дане речення складається із трьох складових.

Головне підрядне речення «*In January 1896 the ewer was looted by UK troops from the Asante (Ashanti) king*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної

основи «*the ewer wa slooted*», а також другорядних членів речення, таких як обставина часу «*in January*».

Друге підрядне речення «*in what is now Ghana*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, непоширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*isGhana*».

Третє підрядне речення «*and returned to London*» є простим, розповідним, неокличним, односкладним, поширеним, неповним. Воно складається з одного присудка «*returned*» та інших другорядних членів речення, таких як обставина місця «*toLondon*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність пасивних конструкцій, наприклад, у реченні «*InJanuary 1896 the ewer was looted by UK troops from the Asante (Ashanti) king*» наявна пасивна конструкція «*was looted*», що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Past Simple*у першій частині, у другій – *Present Simple* та *Past Simple*у третій.

Before their true origins were identified in the 17th and 18th centuries, early written records from the mid-1500s described the hand axes as “thunderstones,” which were believed to fall from the sky during thunderstorms[дод. 45].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складнопідрядним.

Головне підряднеречення «*Before their true origins were identified in the 17th and 18th centuries*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно має одну граматичну основу «*origins were identified*», а також другорядні члени речення, такі як означення «*true*» та обставина часу «*inthe 17thand 18thcenturies*».

Друге підрядне речення «*early written records from the mid-1500s described the handaxesas “thunderstones,”*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно має одну граматичну

основу «*records described*», а також другорядні члени речення, такі як означення «*true*» та обставина часу «*in the 17th and 18th centuries*».

Суб'єктний інфінітивний зворот «*which were believed to fall from the sky during thunderstorms*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, поширеним, повним. Воно має один підмет «*which*» та присудок «*were believed to fall*» та інші другорядні члени речення, такі як обставина місця «*from the sky*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність пасивних конструкцій. Наприклад, у реченні «*Before their true origins were identified in the 17th and 18th centuries*» можна виділити пасивну конструкцію «*were identified*», що ускладнює структуру речення.

Серед інших граматичних особливостей можна виділити наявність дієприкметників. Наприклад, у реченні «*early written records from the mid-1500s described the hand axes as "thunderstones,"*» наявний дієприкметник «*written*», що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Past Simple Passive* у першій частині, *Past Simple* у другій та *Past Simple Passive* у третій.

2.4. Граматичні особливості речень із змішаним типом зв'язку текстів мистецтвознавчого дискурсу

There's a way that a cartoonist's antenna can sort of tap into the zeitgeist, and a good cartoon compresses the message as simply as possible [дод. 46].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є реченням із змішаним типом зв'язку. Отже, дане речення складається із трьох складових.

Головне підрядне речення «*There's a way that a cartoonist's antenna can sort of tap into the zeitgeist*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної

основи «*antenna can sort*», а також другорядних членів речення, таких як додаток «*antenna*».

Друге сурядне речення «*a good cartoon compresses the message as simply as possible*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*cartoon compresses*», а також другорядних членів речення, таких як означення «*good*», додаток «*the message*» та обставина способу дії «*as simply as possible*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність модальних дієслів. Наприклад, у реченні «*There's a way that a cartoonist's antenna can sort of tap into the zeitgeist*» можна виділити модальне дієслово «*can*» у складі дієслівного присудка, що використовується у значенні можливості та ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Present Simple*.

Among the most intriguing objects in the British Museum is the Asante Ewer, a bronze jug made in England for Richard II in the 1390s, which somehow ended up in West Africa[дод. 40].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу, має змішаний тип зв'язку. Отже, дане речення складається із трьох складових.

Сурядне речення «*Among the most intriguing objects in the British Museum is the Asante Ewer*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*is the Asante Ewer*», а також другорядних членів речення, таких як додатки та означення «*intriguing*».

Сурядне речення «*a bronze jug made in England for Richard II in the 1390s*» є простим, розповідним, неокличним, односкладним, неповним, поширеним. Воно складається з одного підмета «*jug*» та інших другорядних членів речення, таких як означення «*bronze*».

Підрядне речення «*which somehow ended up in West Africa*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, поширеним, повним. Воно

складається з одного підмета «*which*» присудка «*ended up*» та інших другорядних членів речення, таких як обставина місця «*in West Africa*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність дієприкметників, наприклад, у реченні «*a bronze jug made in England for Richard II in the 1390s*» наявний дієприкметник «*made*», що ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Present Simple* першій частині речення та *Past Simple* другій.

It may have travelled on an English ship to North Africa, from where it could have been sent overland by camel, across the Sahara to Timbuktu and then on to Kumasi [дод. 40].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу є складнопідрядним. Отже, дане речення складається із трьох складових.

Сурядне речення «*It may have travelled on an English ship to North Africa*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*It may have travelled*», а також другорядних членів речення, таких як обставина місця «*to North Africa*».

Підрядне речення «*from where it could have been sent overland by camel, across the Sahara to Timbuktu*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*it could have been sent*», а також другорядних членів речення, таких як додаток «*camel*» та обставина місця «*to Timbuktu*».

Підрядне речення «*and then on to Kumasi*» є простим, розповідним, неокличним, односкладним, поширеним, неповним. Воно складається з одного імпліцитного присудка та однорідної обставини місця «*then*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність пасивних конструкцій, наприклад, у реченні «*from where it could have been sent overland by camel, across the Sahara to Timbuktu*» наявна пасивна конструкція

«*couldhavebeensent*», що може становити труднощі у вживанні. Також дане речення характеризується наявністю модальних дієслів. Тут можна виділити модальне дієслово «*could*», що виражає спроможність та ускладнює структуру речення.

У реченні «*It may have travelled on an EnglishshiptoNorthAfrica*» також наявне модальне дієслово «*may*», що виражає можливість або ймовірність та ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано форму інфінітива – *Present Perfect*.

It's said Lennon would spend idle hours near the swimming pool and that the mosaic could even be seen from his favored 'sunroom' at the top of the house[дод. 42].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу має змішаний тип зв'язку, тобто в ньому наявний як зв'язок сурядності, так і зв'язок підрядності. Отже, дане речення складається із трьохскладових.

Сурядне речення «*It's said*» є простим, розповідним, неокличним, односкладним, повним, непоширеним. Воно складається з одного присудка «*is said*», а також підмета «*it*».

Підрядне речення «*Lennon would spend idle hours near the swimming pool*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно складається з однієї граматичної основи «*Lennon would spend*», а також другорядних членів речення, таких як обставина місця «*near the swimming pool*».

Підрядне речення «*the mosaic could even be seen from his favored 'sunroom' at the top of the house*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, поширеним, повним. Воно має одну граматичну основу «*the mosaic could be seen*» та інші другорядні члени речення, такі як обставина місця «*at the top of the house*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність пасивних конструкцій. Наприклад, у реченні «*the mosaic could even be seen from his*

avored 'sunroom' at the top of the house» наявна пасивна конструкція «*could be seen*», що ускладнює структуру речення.

Також можна виділити наявність модальних дієслів. Наприклад, у реченні «*Lennon would spend idle hours near the swimming pool*» наявне модальне дієслово «*would*», що використовується у значенні ймовірності та ускладнює структуру речення.

Інше модальне дієслово наявне у реченні «*the mosaic could even be seen from his favored 'sunroom' at the top of the house*». Тут можна виділити модальне дієслово «*could*», що використовується у значенні можливості та ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Past Simple*.

The tool's pointed ends and flaked appearance bore a strong resemblance to the stone in the painting, and Kangas realized he might have finally found the match[дод. 45].

Дане речення, що є частиною тексту мистецтвознавчого дискурсу, має змішаний тип зв'язку, тобто в ньому наявний як зв'язок сурядності, так і зв'язок підрядності. Отже, дане речення складається із трьох складових.

Сурядне речення «*The tool's pointed ends and flaked appearance bore a strong resemblance to the stone in the painting*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, поширеним. Воно має одну граматичну основу «*appearance bore*», а також другорядні члени речення, такі як означення «*strong*» та обставина місця «*in the painting*».

Сурядне речення «*Kangas realized*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, повним, непоширеним. Воно має одну граматичну основу «*Kangas realized*». Другорядні члени речення відсутні.

Підрядне речення «*he might have finally found the match*» є простим, розповідним, неокличним, двоскладним, поширеним, повним. Воно має одну граматичну основу «*he might have found*» та інші другорядні члени речення, такі як додаток «*the match*».

Серед граматичних особливостей можна виділити наявність модальних дієслів. Наприклад, у реченні «*he might have finally found the match*» можна виділити модальне дієслово «*might*» у складі дієслівного присудка, що використовується у значенні можливості та ускладнює структуру речення.

У даному реченні було використано час – *Past Simple*.

Отже, ретельно дослідивши синтаксичні та граматичні особливості мистецтвознавчого дискурсу, ми дійшли до висновку, що тексти даного типу дискурсу мають комплексну структуру, що пояснює наявність складносурядних та складнопідрядних типів речень, а також речень із змішаним типом зв'язку.

Інформативність та експресивність текстів мистецтвознавчого дискурсу зумовлюють наявність великої кількості означень, додатків та обставин, а також присудків, які можуть бути як простими, так і складеними.

Дослідивши граматичні особливості мистецтвознавчого дискурсу, ми дійшли до висновку, що для даного виду дискурсу характерне вживання найрізноманітніших граматичних конструкцій, які потребують особливої уваги. Так, в текстах мистецтвознавчого дискурсу широко використовуються пасивні конструкції, інфінітиви, дієприкметники, а також модальні дієслова, що ускладнює структуру речення.

Діаграма 2.1. Граматичні особливості мистецтвознавчого дискурсу

РОЗДІЛ 3. ГРАМАТИЧНІ ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ МИСТЕЦТВОЗНАВЧОГО ДИСКУРСУ

Галузь мистецтвознавства вважається однією із найцікавіших в сучасній лінгвістиці. Наразі створюється чимало творів живопису, архітектури, музики та інших галузей мистецтва, які привертають особливу увагу. Написання картин, проектування будівель та інші види діяльності потребують докладання значних зусиль для здійснення якісної роботи або навіть створення шедевр мистецтва. З кожним роком створюється все більше видатних творів, про які пишуть найсвіжіші новини. Дана галузь стрімко розвивається, що також призводить до збагачення мистецтвознавчого дискурсу.

Варто зазначити, що тексти мистецтвознавчого дискурсу мають комплексну структуру. Для них характерне використання великої кількості складносурядних та складнопідрядних речень, які потребують особливої уваги. Для правильної передачі того чи іншого речення зі збереженням змісту, необхідно вміло володіти перекладацькими трансформаціями. Отже, розглянемо найбільш поширені граматичні методи перекладу на прикладах сучасних текстів мистецтвознавчого дискурсу.

3.1. Граматичні особливості перекладу текстів живопису та фотографії

Whether it's icy cobwebs in Cuba, sensational Surrey snowscapes or the mysterious forests of Croatia, a new exhibition celebrates the season's best images[дод. 47].

Чи то крижана павутина з Куби, сенсаційні снігові пейзажі Суррея або загадкові ліси Хорватії, на новій виставці представлено найкращі зображення сезону.

При перекладі данного речення було доцільно скористатися граматичними трансформаціями задля приведення висловлювання у відповідність до норм української мови. Таким чином, ми використали метод *опущення, граматичної заміни*, а також *перестановки*.

При відтворенні данного речення на цільову мову, ми скористалися засобом опущення, та опустили усі англійські артиклі, такі як «*a*», «*the*» та прийменник «*of*», адже для української мови вживання артиклів не є характерним.

При перекладі було застосовано трансформацію граматичної заміни. Наприклад, «*a new exhibition celebrates*» - «*на новій виставці представлено*». Така структура з підметом, вираженням іменником, який позначає неістоту, та дієсловом-присудком в активному стані не є характерною для української мови, тому при перекладі функція іменника змінилася, він стає обставиною місця, Також відбулося додавання прийменника, вжито безособову форму дієслова на -но, отже з двоскладного речення стало односкладним безособовим.

Під час перекладу була також застосована трансформація перестановки. Таким чином, присвійний іменник «*season's*» стоїть в центральній частині речення, проте в мові перекладу стоїть в кінці речення. Дану трансформацію було доцільно застосувати для збереження належного порядку слів згідно з граматичними правилами української мови.

The Winter Editions is a new collection from the Print Sales Gallery at the Photographers' Gallery, London, celebrating the beauty, wonder and whimsy of winter[дод. 47].

«Зимовий випуск» – ценова колекція «Галереї фотографів» у Лондоні. Вона оспівує красу, дива та примхизими.

При перекладі данного речення було доцільно скористатися певними граматичними трансформаціями задля приведення висловлювання у

відповідність до норм української мови. Таким чином, ми використали метод *опущення, граматичної заміни*, а також *фрагментації*.

Трансформація опущення має на увазі відкидання усіх елементів речення, які є зайвими у мові перекладу та заважають парвильному сприйняттю змісту. Таким чином, ми прибрати англійські артиклі, такі як «*a*», «*the*» та прийменник «*of*» за недоцільності їх використання у мові перекладу.

Відтворюючи речення українською мовою, ми також скористалися трансформацією фрагментації. Так, у мові оригіналу можна спостерігати одне ціле речення, проте в мові перекладу їх два. Даний метод було доцільно застосувати щоб уникнути громіздкості речення та зайвого граматичного навантаження, а також через те, що дієприкметники теперішнього часу рідко використовуються в українській мові.

Окрім того, була застосована трансформація граматичної заміни, оскільки дієприкметник був замінений на дієслово в особовій формі, при цьому спостерігається зміна функції слова з означення на присудок.

Twelve artists interpret the winter theme, travelling through landscapes that span the vast expanses of the Siberian Arctic to the lush and mystical forests of Croatia[дод. 47].

Дванадцять художників інтерпретують тему зими, мандруючи краєвидами від безкраїх просторів Сибірської Арктики до пишних та містичних лісів Хорватії.

При перекладі данного речення було доцільно скористатися певними граматичними трансформаціями задля приведення висловлювання у відповідність до норм української мови. Таким чином, ми використали метод *опущення, заміни*, а також *перестановки*.

В данному випадку метод опущення полягає у скасування усіх англійських артиклів, таких як «*the*» та прийменник «*of*» за недоцільності їх використання в українській мові. Окрім того, ми також прибрати дієслово

«*span*», використання якого було зайвим, що могло призвести до не правильного речення. Також необхідно зазначити, що відбулося об'єднання речення. Дієслово виконувало функцію присудка в підрядному означальному реченні, а з його вилученням змінилася структура речення – воно стало простим. Прямий додаток «*expanses*» у підрядному означальному реченні передано означенням «*від просторів*», при цьому додано прийменник.

При перекладі даного речення була застосована трансформація граматичної заміни. Дієприкметник теперішнього часу «*traveling*» у функції обставини способу дії було замінено на дієприслівник теперішнього часу «*мандруючи*» у тій самій функції.

Також в данному випадку був застосований метод перестановки. Задля збереження правильного порядку слів в українській мові, ми переставили місцями компоненти словосполучення «*wintertheme*» - «*темазими*».

Many of these landscapes are empty of people, echoing the serene stillness of the season[дод. 47].

Більшість цих пейзажів безлюдні. Вони віддзеркалюють безтурботну тишу сезону.

При перекладі даного речення було доцільно скористатися певними граматичними та лексичними трансформаціями задля приведення висловлювання у відповідність до норм української мови. Таким чином, ми використали метод *опущення, генералізації, фрагментації*, а також *граматичної заміни*.

Трансформація опущення має на увазі скасування усіх елементів речення, які є зайвими у мові перекладу та заважають правильному сприйняттю змісту. Таким чином, ми прибрати англійські артиклі, такі як «*the*» та прийменник «*of*» за недоцільності їх використання в українській мові.

Під час перекладу ми скористалися трансформацією генералізації. Наприклад, словосполучення «*empty of people*» ми узагальнили за допомогою

словосполучення «*безлюдні*», що дає можливість зберегти зміст виразу. Оскільки значенням оригінального виразу є «вільним від людей», це може погіршити сенс вислову. Отже, метод генералізації зберігає прозорість виразу.

У данному випадку також було доцільним скористатися методом граматичної заміни. Таким чином, ми відтворили англійський дієприслівник «*echoing*» за допомогою дієслова «*віддзеркалюють*». Він зберігає сенс оригінального дієприслівника, а також образність речення. Також відбулася заміна займенника «*they*», який був замінений іменником «*більшість*».

В процесі перекладу відбулася фрагментація речення. Так, одне просте речення з дієприкметником було перетворено на два прості та було додано особовий займенник «*вони*» у функції підмета.

Haser combines photography with collage and origami techniques to create work that expands on traditional portraiture and reflects on the concerns of millennial and future generations[дод. 47].

Хазер поєднує фотографію з техніками колажу та оригамі, створюючи роботи, які виходять за рамки традиційного портрету та відображають проблеми міленіалів і майбутніх поколінь.

При перекладі данного речення було доцільно скористатися певними граматичними трансформаціями задля приведення висловлювання у відповідність до норм української мови. Таким чином, ми використали метод *опущення, граматичної заміни*, а також *перестановки*.

Оскільки англійські артиклі «*the*» та прийменник «*of*» в українській мові не використовуються, доцільно було їх опустити.

Під час перекладу речення була також використана трансформація граматичної заміни. Англійський інфінітив «*to create*» був відтворений у мові перекладу за допомогою дієприслівника «*створюючи*» у функції обставини образу дії.

Також в данному випадку був застосований метод перестановки. Задля збереження правильного порядку слів в українській мові, ми переставили місцями компоненти словосполучення «*collage and origami techniques*» - «*технікаколажу та оригамі*».

3.2. Граматичні особливості перекладу текстів архітектури

Campaigners will come together in the high court on Tuesday in a bid to thwart the government's plan to build a two-mile road tunnel close to the great circle of Stonehenge[дод. 48].

У вівторок учасники кампанії зберуться у Верховному суді, щоб перешкодити урядовому плану побудувати двомильний автомобільний туннель поблизу Великого кола Стоунхенджа.

При перекладі данного речення було доцільно скористатися певними граматичними трансформаціями задля приведення висловлювання у відповідність до норм української мови. Таким чином, ми використали метод **опущення, граматичної заміни, конкретизації**, а також **перестановки**.

Ми використали трансформацію опущення та опустили англомовні артиклі «*the*» та «*a*», оскільки вони не є характерними для вживання в українській мові.

Також ми скористалися трансформацією перестановки та перемістили англійський іменник «*Tuesday*» з середини речення в мові оригіналу на початок речення в мові перекладу. Дану трансформацію було доцільно застосувати для збереження правильного порядку слів в українській мові із дотримання граматичних правил.

В данному випадку також була використана трансформація граматичної заміни. Наприклад, «*road tunnel*» - «*автомобільний тунель*». В процесі перекладу відбулася зміна частини мови. Оригінальний іменник ми відтворили за допомогою прикметника. Даний метод перекладу дозволяє

зберегти значення оригінального словосполучення, враховуючи мовні особливості цільової мови.

Окрім цього, була застосована трансформація конкретизації. Лексичне значення прикметника в перекладі є вужчим, ніж значення іменника в оригіналі.

One of the planet's most familiar outlines and certainly one of its most durable, the pyramids of Giza are close to Cairo, part of the world heritage site Memphis and its Necropolis, and are easily approached by car[дод. 48].

Одними з найвідоміших споруд на планеті та, безумовно, одними з найдавніших є піраміди Гізи. Вони розташовані неподалік від Каїра, є частиною об'єкта всесвітньої спадщини Мемфіс та його Некрополь, і до них легко під'їхати на автомобілі.

При перекладі данного речення було доцільно скористатися певними граматичними трансформаціями задля приведення висловлювання у відповідність до норм української мови. Таким чином, ми використали метод **опущення, фрагментації**, а також **граматичної заміни**.

Ми скористалися трансформацією опущення, яка має на увазі відкидання певних елементів мови оригіналу за недоцільності їх використання. Таким чином, ми опустили англійські артикли **«the»** та прийменник **«of»**, оскільки вони не використовуються в українській мові.

Під час перекладу речення відбувся процес фрагментації. Так, оригінальне речення є цільним, проте ми відтворили сенс українською мовою за допомогою двох речень. Оскільки речення оригіналу є досить довгим та важким для сприйняття, ми розділили його на дві частини, що робить його менш громіздким та легшим для сприйняття.

Також в данному випадку ми скористалися трансформацією граматичної заміни, яка полягає у зміні граматичних конструкцій. Наприклад, **«easily approached by car»** - **«легко під'їхати на автомобілі»**. Оригінальне словосполучення стоїть у пасивній конструкції, тоді як в мові

перекладу воно було відтворене за допомогою активної. Варто зазначити, що пасивні конструкції є більш характерними у вживанні в англійській мові, тоді як в українській найчастіше використовуються активні конструкції. З цієї причини було доцільно використати засіб граматичної заміни та максимально наблизити словосполучення до культури мови перекладу.

The Great Pyramid was the tallest human-made structure on Earth for almost 4,000 years and its scale, size and antiquity still thrill[дод. 48].

Велика піраміда була найвищою спорудою, створеною людиною на Землі, протягом майже 4 000 років. Її масштаб, розмір і давнина досі вражають.

При перекладі даного речення було доцільно скористатися певними граматичними трансформаціями задля приведення висловлювання у відповідність до норм української мови. Таким чином, ми використали метод **опущення, фрагментації**.

Оскільки англійські артиклі «*the*» в українській мові не використовуються, доцільно було їх опустити.

Відтворюючи оригінальне англійське речення, ми скористалися засобом фрагментації та поділили речення на дві частини. Дану трансформацію було доцільно застосувати для полегшення сприйняття сенсу речення, а також для створення акценту на певній думці.

У данному випадку ми також скористалися засобом описового перекладу. Наприклад, «*human-made structure*» - «*споруда, створена людиною*». Даний спосіб було доцільно застосувати для збереження значення словосполучення. Оскільки оригінальне словосполучення не має певних відповідників у мові перекладу та не може бути перекладеним за допомогою інших методів, було доцільно скористатися засобом описового перекладу та відтворити вираз за допомогою пояснення. При цьому

дієприкметник, який є частиною англійського складного прикметника, відтворено окремим дієприкметником.

Travel along the north coast of Wales on the A547 and this magnificent castle stands in your way[дод. 48].

Подорожуючи північним узбережжям Уельсу по трасі А547, ви побачите цей чудовий замок на своєму шляху.

При перекладі данного речення було доцільно скористатися певними граматичними трансформаціями задля приведення висловлювання у відповідність до норм української мови. Таким чином, ми використали метод **опущення, граматичної заміни, а також додавання.**

Ми скористалися засобом опущення та опустили усі англійські артиклі «*the*», оскільки в мові перекладу вони не застосовуються. Також ми опустили англійське дієслово «*stands*», що використовується по відношенню до замку. Оскільки в контексті українського речення є зрозумілим про наявність замку, дане дієслово є зайвим, тому було доцільно його опустити.

Також при перекладі данного речення ми скористалися засобом граматичної заміни. Ми замінили оригінальне дієслово «*Travel*» українським дієприслівником «*Подорожуючи*». Даний спосіб перекладу допомагає виразити значення речення, яке використовується в текстах мистецтвознавчого дискурсу.

Відтворюючи дане речення українською мовою був застосований спосіб додавання. Наприклад, «A547» - «*траса А547*». Даний метод перекладу доповнює інформацію, якої бракувало в мові оригіналу та робить речення більш зрозумілим для іншомовної аудиторії.

With eight towers and two barbicans, standing right on the River Conwy, the 13th-century stronghold is a superb world heritage site[дод. 48].

З вісьмома вежами і двома барбаканами, що стоять прямо на річці Конві, ця фортеця 13-го століття є чудовим об'єктом світової спадщини.

При перекладі данного речення було доцільно скористатися певними граматичними трансформаціями задля приведення висловлювання у відповідність до норми країнської мови. Таким чином, ми використали метод *опущення, фрагментації, граматичної заміни*, а також *перестановки*.

Під час відтворення данного речення українською мовою, ми використали метод опущення та опустили англомовні артиклі «*the*» та «*a*», адже згідно структури української мови, артиклі є відсутніми.

Перекладаючи дане речення, було доцільно скористатися методом перестановки. Так, ми змінили розташування елементів словосполучення «*13th-century stronghold*» - «*фортеця 13-го століття*». Використання даного методу перекладу допомагає зберегти правильний порядок слів в українській мові із дотриманням граматичних правил. Також ми змінили розташування елементів у наступному словосполученні – «*superb world heritage esite*» - «*чудовий об'єкт світової спадщини*», що також забезпечує використання належного порядку слів у цільовій мові.

Окрім того, була застосована трансформація фрагментації. Просте речення з дієприслівником перетворено на складнопідрядне речення з підрядним означальним.

Також ми скористалися трансформацією граматичної заміни. Вона полягає в заміні дієприкметника «*standing*» на дієслово в особовій формі.

3.3. Граматичні особливості перекладу текстів музичного мистецтва

One thing successful musicians have to do a lot of is travel, and when you travel with an instrument, you increase its chances of getting damaged[дод. 49].

Успішним музикантам доводиться багато подорожувати, а коли ви подорожуєте з інструментом, ви збільшуєте шанси на його пошкодження.

При перекладі данного речення було доцільно скористатися певними граматичними трансформаціями задля приведення висловлювання у

відповідність до норм української мови. Таким чином, ми використали метод **опущення**, а також **граматичної заміни**.

Ми скористалися трансформацією опущення, яка має на увазі відкидання певних елементів мови оригіналу за недоцільності їх використання. Таким чином, ми опустили англійські артиклі «*a*» та прийменник «*of*», оскільки вони не використовуються в українській мові. Також було опущено словосполучення «*One thing*», оскільки воно не несе смислового значення, та є зайвим у мові перекладу.

Під час відтворення речення українською мовою, ми скористалися засобом граматичної заміни. Так, герундій «*getting damaged*» ми переклали за допомогою іменника «*пошкодження*». Передача словосполучення за допомогою іменника є найбільш доцільно у даному випадку. Це допомагає зберегти зміст, враховуючи мовні особливості цільової мови.

It's about the loss of something that can feel like an integral part of a musician's being – it's their means of self-expression[дод. 49].

Тут йдеться про втрату чогось, що може відчуватися як невід'ємна частина буття музиканта. Це його засіб самовираження.

При перекладі данного речення було доцільно скористатися певними граматичними трансформаціями задля приведення висловлювання у відповідність до норм української мови. Таким чином, ми використали метод **опущення**, **фрагментації** а також **перестановки**.

Трансформація опущення має на увазі відкидання усіх елементів речення, які є зайвими у мові перекладу та заважають правильному сприйняттю змісту. Таким чином, ми відкинули англійські артиклі, такі як «*a*», «*an*», «*the*» та прийменник «*of*» за недоцільності їх використання у мові перекладу.

Під час перекладу, ми скористалися трансформацією фрагментації. Так, у мові оригіналу наявне цілісне речення, проте у мові перекладу їх два. Ми поділили оригінальне речення на дві частини для уникнення його

громіздкості та зменшення граматичного навантаження. Також новостворене речення робить акцент на певній думці.

В процесі передачі речення на українську мову, ми застосували трансформацію перестановки. Наприклад, «*musician's being*» - «*бутя музиканта*». Відбулася перестановка елементів всередині словосполучення, що допомагає зберегти правильний порядок слів в українській мові.

And after years of playing one instrument, simply swapping to another isn't as easy as it sounds – musicians and their instruments have relationships and losing one can be as hard as losing a lover[дод. 49].

Після багатьох років гри на одному інструменті просто перейти на інший не так легко, як здається. Музиканти та їхні інструменти пов'язані між собою, і втрата одного з них може бути такою ж важкою, як і втрата коханої людини.

При перекладі данного речення було доцільно скористатися певними граматичними трансформаціями задля приведення висловлювання у відповідність до норм української мови. Таким чином, ми використали метод **опущення, фрагментації** а також **додавання**.

Ми використали трансформацію опущення та опустили англійські артиклі «*a*» та прийменник «*of*», оскільки вони не є характерними для вживання в українській мові.

У данному випадку був застосований спосіб фрагментації, що означає поділ речення на дві частини. Таким чином, знижується граматичне навантаження, а також зменшується громіздкість речення, що робить його легшим для сприйняття.

Окрім того, ми також скористалися засобом додавання. Він полягає у додаванні слова «*багатьох*», що розширює контекст речення та робить його більш зрозумілим для цільової аудиторії.

It's hard to describe if you're not a guitar player – it fits perfectly in your hand, and your hands know what you're doing, because you've worked with the instrument for so long[дод. 49].

Це важко описати, якщо ви не гітарист. Гітара ідеально лежить у руці, і ваші руки знають, що роблять, адже ви так довго працювали з інструментом.

При перекладі данного речення було доцільно скористатися певними граматичними трансформаціями задля приведення висловлювання у відповідність до норм української мови. Таким чином, ми використали метод **опущення, граматичної заміни**, а також **перестановки**.

Ми скористалися трансформацією опущення, яка має на увазі відкидання певних елементів мови оригіналу за недоцільності їх використання. Таким чином, ми опустили англійські артиклі «*the*» та «*a*», оскільки вони не використовуються в українській мові.

При передачі речення на українську мову, був застосований спосіб граматичної заміни. Так, займенник «*it*» ми відтворили за допомогою іменника «*гітара*». Таким чином, є можливим зробити певне уточнення та дати зрозуміти читачу про що саме йде мова.

Також ми скористалися трансформацією перестановки. Таким чином, ми переставили оригінальний іменник «*instrument*», що стояв в середині речення, у його кінець у мові перекладу. Дана трансформація допомагає відтворити речення із збереженням правильного порядку слів.

The white of the trim has faded into the yellow colour, and all those things hold the history of the instrument[дод. 49].

Біле оздоблення перейшло у жовтий колір. Усі ці речі зберігають історію інструменту.

При перекладі данного речення було доцільно скористатися певними граматичними трансформаціями задля приведення висловлювання у

відповідність до норм української мови. Таким чином, ми використали метод *опущення*, а також *фрагментації*.

В данному випадку метод опущення полягає у відкиданні усіх англійських артиклів, таких як «*the*» та прийменник «*of*» за недоцільності їх використання в українській мові.

При перекладі данного речення, ми скористалися трансформацією фрагментації. Так, оригінальне складнопідрядне речення було розділено на два простих, внаслідок чого в мові перекладу наявні два речення. Даний метод було доцільно застосувати для зменшення громіздкості речення. Окрім того, поділ речення сприяє його легшому сприйняттю та робить акцент на новій думці.

Отже, ретельно дослідивши граматичні особливості перекладу текстів мистецтвознавчого дискурсу, зокрема про живопис, архітектури та музики, на основі популярного англomовного видання «The Guardian», ми дійшли до висновків, що переклад даних типів текстів становить складний процес. Для текстів мистецтвознавчого дискурсу характерна наявність великої кількості специфічних термінів, які позначають ті чи інші предмети галузі мистецтва, а також складна структура речень. Майже усі речення мистецтвознавчого дискурсу є складносурядними та складнопідрядними, що становить певні граматичні труднощі та потребує особливої уваги під час перекладу.

Виконуючи переклад текстів мистецтвознавчого дискурсу, ми дізналися, що для досягнення якісного перекладу, необхідно вміло користуватися перекладацькими трансформаціями, які можуть допомогти уникнути граматичних труднощів та суттєво полегшити процес перекладу. Таким чином, до найпоширеніших методів перекладу мистецтвознавчого дискурсу відноситься трансформація опущення, що складає 40%, граматичної заміни, що складає 20%, перестановки, що складає 20%, фрагментації, що складає 10%, та додавання, що складає 10%.

Діаграма 3.1. Граматичні методи перекладу текстів мистецтвознавчого дискурсу

Також існують три типи труднощів – абсолютна відсутність явища в мові перекладу (артиклі, герундій, предикативні звороти), абсолютна відсутність явища в мові оригіналу (дієприслівники) та часткова подібність (пасивні конструкції, однорідні члени речення). Отже, абсолютна відсутність явища в мові перекладу становить 45%, часткова подібність – 30% та відсутність явища в мові оригіналу 25%.

Діаграма 3.2. Частотність типів граматичних труднощів

ВИСНОВКИ

Наразі мистецтвознавчий дискурс є складним та багаторівневим явищем. У зв'язку із постійним розвитком різних галузей мистецтва виникає все більше нових лексичних одиниць з даної сфери, які становлять значні граматичні труднощі для перекладу на цільову мову, а отже проблема їх дослідження досі залишається актуальною.

У ході написання даної кваліфікаційної роботи було виконано усі поставлені завдання, які полягали у дослідженні граматичних труднощів перекладу, синтаксичних та морфологічних особливостей англійської мови, лексико-стилістичних та граматичних особливостей мистецтвознавчого дискурсу, а також основних прийомів роботи з граматичними проблемами перекладу.

Багато відомих лінгвістів та дослідників, таких як В.М. Войтович, Я.П. Музиченко, Р.І. Безугла, Л.І. Турчак, В.Я. Даниленко, С. Гордиський, М. Писанко, М. Станкевич, Л. Савицька, В.Д. Сидоренко, Т.В. Павлова, а також Г. Склярєнко та багато інших зробили вагомий внесок в дослідження даної проблеми.

У першому розділі було проаналізовано граматичні труднощі перекладу, синтаксичні та морфологічні особливості англійської мови, а також граматичні особливості мистецтвознавчого дискурсу.

Граматичні труднощі можуть виникати з різних причин, починаючи з неправильного розуміння значення слів і закінчуючи недостатнім знанням синтаксичної структури речення. Значні труднощі під час перекладу становлять пасивний стан, фразові дієслова, вживання артиклів та часових форм. Подолання даних труднощів вимагає належного розуміння обох мов, контексту та уважності до деталей. Добре підготовлений перекладач може вирішити ці проблеми і забезпечити точний та зрозумілий переклад.

Синтаксис є одним із найцікавіших феноменів, які досліджує сучасна лінгвістика. Основним компонентом синтаксису є речення, яке більшість дослідників визначають як граматичну одиницю, яка зазвичай відповідає закінченому висловленню і може бути самостійним повідомленням. Морфологія англійської мови також має свої особливості. Так, для англійської мови характерні відсутність роду та наявність артиклів, чого не спостерігається в українській мові.

Мистецтвознавчий дискурс охоплює широкий спектр застосування. Він може бути представлений у вигляді каталогу виставки, статей на тему підвидів галузі мистецтва, таких як живопис, архітектура, музичне мистецтво та багато іншого.

Наразі немає чіткого трактування даного типу дискурсу, проте більшість дослідників сходяться на думці, що мистецтвознавчим дискурсом є спрямована комунікативна діяльність, пов'язана з інтерпретацією твору мистецтва, здійснюваною її учасниками у формі усної та письмової мови, відповідно до прийнятих у суспільстві правил, норм та стандартів. Для мистецтвознавчого дискурсу характерне вживання нейтральної, спеціалізованої, абстрактної та розмовної лексики, а також іншомовних вкраплень, що надає тексту особливе емоційне забарвлення. Також є дуже поширеним використання метафор, епітетів, риторичних питань та зворотного порядку слів.

У другому розділі було проаналізовано граматичні особливості текстів мистецтвознавчого дискурсу.

Отже, тексти даного типу дискурсу мають комплексну структуру, що пояснює наявність складносурядних та складнопідрядних типів речень, а також речень із змішаним типом зв'язку. Інформативність та експресивність текстів мистецтвознавчого дискурсу зумовлюють наявність великої кількості означень, додатків та обставин, а також присудків, які можуть бути як простими, так і складеними. Для мистецтвознавчого дискурсу характерне вживання найрізноманітніших граматичних конструкцій, які потребують

особливої уваги. Так, в текстах мистецтвознавчого дискурсу широко використовуються пасивні конструкції, інфінітиви, дієприкметники, а також модальні дієслова, що ускладнює структуру речення.

Діаграма 2.1. Граматичні особливості мистецтвознавчого дискурсу

У третьому розділі було представлено аналіз граматичних труднощів перекладу мистецтвознавчого дискурсу.

Отже, ретельно дослідивши граматичні особливості перекладу текстів мистецтвознавчого дискурсу, зокрема про живопис, архітектури та музики, на основі популярного англomовного видання «The Guardian», ми дійшли до висновків, що переклад даних типів текстів становить складний процес. Для текстів мистецтвознавчого дискурсу характерна наявність великої кількості специфічних термінів, які позначають ті чи інші предмети галузі мистецтва, а також складна структура речень. Майже усі речення мистецтвознавчого дискурсу є складносурядними та складнопідрядними, що становить певні граматичні труднощі та потребує особливої уваги під час перекладу.

Виконуючи переклад текстів мистецтвознавчого дискурсу, ми дізналися, що для досягнення якісного перекладу, необхідно вміло користуватися перекладацькими трансформаціями, які можуть допомогти

уникнути граматичних труднощів та суттєво полегшити процес перекладу. Таким чином, до найпоширеніших методів перекладу мистецтвознавчого дискурсу відноситься трансформація опущення, що складає 40%, граматичної заміни, що складає 20%, перестановки, що складає 20%, фрагментації, що складає 10%, та додавання, що складає 10%.

Діаграма 3.1. Граматичні методи перекладу текстів мистецтвознавчого дискурсу

Також існують три типи труднощів – абсолютна відсутність явища в мові перекладу (артикль, герундій, предикативні звороти), абсолютна відсутність явища в мові оригіналу (дієприслівники) та часткова подібність (пасивні конструкції, однорідні члени речення). Отже, абсолютна відсутність явища в мові перекладу становить 45%, часткова подібність – 30% та відсутність явища в мові оригіналу 25%.

Діаграма 3.2. Частотність типів граматичних труднощів

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алієва О.Н. Семантика, структура, функціонування інваріанта англійського терміна мистецтва : дис.канд. філол. наук : 10.02.04. Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. Львів, 2017. 351 с.
2. Андрієнко Т.П. Переклад як когнітивно-комунікативна діяльність. Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2014. 13–18 с.
3. Анохіна Т.О. Корпусний лакунікон англомовної та україномовної картин світу : монографія. Суми : Сумський державний університет, 2018. 588 с.
4. Even-Zohar I. Theory of Translation and Intercultural Relations. Tel Aviv: Tel Aviv University, 1981. 244 p.
5. Бехта Т.О. Текст і дискурс як категорії літературно-художньої комунікації. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Філологічна. 2013. 51–53 с.
6. Белова А.Д. Поняття «стиль», «жанр», «дискурс», «текст» у сучасній лінгвістиці / А.Д. Белова // Іноземна філологія. – К.: Вища школа, 2002. – Вип. 32-33. – 7–14 с.
7. Бойко Н.І. Критерії виділення експресивної лексики. Гуманітарний вісн. Сер. Іноземна філологія: Проблеми сучасн. світ. літ. та лінгвістики. Черкаси : ЧІТІ, 2000. 105 с.
8. Верба Л.Г. Граматика сучасної англійської мови / Л. Г. Верба, Г. В. Верба. – К. : Логос, 1997. – 341 с
9. Гнезділова Я.В. Емоційність та емотивність сучасного англомовного дискурсу: структурний, семантичний і прагматичний аспекти : дис. канд. філол. наук: 10.02.04. Київ, 2007. 291 с.
10. Горпинич В.О. Морфологія англійської мови: Підручник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : ВЦ «Академія», 2004. 336 с.
11. Гуйванюк Н. В. Проблемні питання синтаксису. Чернівці, 1997. 228 с.

12. Дорошенко С.І. Загальне мовознавство : навч. посіб. / С. І. Дорошенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 288 с.
13. Єфімов Л.П. Стилїстика англїйської мови і дискурсивний аналіз. Нова Книга. Вінниця, 2004. 240 с.
14. Живіцька І.А. Граматичні перетворення під час перекладу прикметників (на матеріалі англїйської та української мов) // Вісник Київського Національного Лїнгвістичного Університету. Серія «Фїлологія». 2015. 50–55 с.
15. Журавльова Т.А. Особливості перекладу з англїйської мови на українську. Донецьк: Донбас, 1997. 80 с.
16. Карабан В.І. Переклад з української мови на англїйську мову: Навчальний посібник – довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2003. – 608 с.
17. Кашишин Н.Є. Особливості перекладу англїйських термінів українською мовою / Н.Є. Кашишин // Іноземна фїлологія. – 2011. – Вип. 123. –240-245 с.
18. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. – К.: Юніверс, 2003. – 264 с.
19. Корунець І.В. Порівняльна типологія англїйської та української мов Київ : Либідь, 1995. 238 с.
20. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 448 с.
21. Кузьміна К.А. Трансформації номїналізації дієслівних конструкцій при перекладі з англїйської мови на українську. Мова і культура: Наукове видання. Київ : Видавничий дїм Дмитра Бураго, 2002. 236 с.
22. Кусько К.Я. Дискурс іноземномовної комунїкації: концептуальні питання теорії і практики / К.Я. Кусько // Дискурс іноземної комунїкації – Львів : Вид-во Львів. нац. ун-ту імені І. Франка, 2001. –25–48 с.
23. Кухаренко В.А. Практикум зі стилїстики англїйської мови. Вінниця : Нова книга, 2000. 160 с.
24. Кушнір Т.І Специфіка реалїзації традиційних методів навчання у процесі вивчення синтаксису. Київ : Молодий вчений. 2016. 126-138 с.

25. Левицький А.Є. Порівняльна граматики англійської та української мов. Київ : Освіта України, 2007. 138 с.
26. Левчук Л.Т. Мистецтво в боротьбі ідеологій / Л.Т. Левчук. - К.: Політ видав України, 1985. - 149 с.
27. Лисенко Г.Л. Основи перекладу – міст між теорією і практикою: підручник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 204 с.
28. Максимов С.Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів та факультету заочного та вечірнього навчання: навчальний посібник. К.: Ленвіт, 2006. 157 с.
29. Москалюк В.М. Мова як естетичний простір української культури / В.М. Москалюк - Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2008. - 260 с.
30. Науменко Л.П. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську : навч. посібник. Вінниця : Нова книга, 2011. 136 с
31. Огієнко І.С. Дискурс та підходи до його аналізу: погляди на проблему сучасних англійських дослідників. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Філологія. 2012. 98–102 с.
32. Плаксина, І.Ю. Когнітивна теорія метафори. Держава та регіони. 1989, 59 – 62 с.
33. Семчинський С.В. Загальне мовознавство. Київ : Вища школа, 1988. 152 с.
34. Сухенко К.М. Лексичні проблеми перекладу. – К., Вид-во Київ. унту, 1972. 351 с.
35. Терехова С.І. Вступ до перекладознавства. Сучасні проблеми і теорії. Діяльність перекладача. Основи техніки перекладу. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2002. 163 с.
36. Федоренко О.О. Неособові форми англійського дієслова і способи їх перекладу на українську мову (на матеріалі текстів з питань економіки): Методичні вказівки. – Запоріжжя: ЗДУ, 2003. – 47 с.

37. Шевченко І.С. Проблеми типології дискурсу: дискурс як когнітивно-комунікативний феномен : монографія. Харків : Константа, 2005. 356 с.
38. Шпак В.К. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти. – К. : Знання, 2007. – 310 с.
39. Ясінецька О.А. Стилїстика англїйської мови і дискурсивний аналіз. Посібник. Вінниця : Нова книга, 2004. 240 с.

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

40. <https://www.theartnewspaper.com/2023/11/27/the-long-and-curious-journey-of-the-british-museums-asante-ewer>
41. <https://www.theguardian.com/artanddesign/2023/nov/27/still-life-by-long-forgotten-painter-clara-peeters-auction>
42. <https://www.smithsonianmag.com/smart-news/a-psychedelic-eye-mosaic-from-john-lennons-swimming-pool-hits-the-auction-block-180983295/>
43. <https://www.smithsonianmag.com/smart-news/expanded-david-hockney-show-opens-at-the-national-gallery-of-london-including-new-harry-styles-portrait-180983196/>
44. <https://www.smithsonianmag.com/smart-news/bonhams-scotland-celebrates-canine-art-with-the-return-of-its-dog-sale-180983172/>
45. <https://www.smithsonianmag.com/smart-news/a-mysterious-stone-in-a-15th-century-painting-could-be-a-stone-age-tool-180983154/>
46. <https://www.smithsonianmag.com/smart-news/painting-stolen-by-american-soldier-during-wwii-returned-to-germany-180983130/>
47. <https://www.theguardian.com/artanddesign/gallery/2023/dec/14/freeze-frames-the-wonders-of-winter-in-pictures>
48. <https://www.theguardian.com/artanddesign/2023/dec/11/drive-by-culture-monuments-you-can-see-by-road-rail-or-water>
49. <https://amp.theguardian.com/music/2020/feb/20/it-feels-like-an-extra-limb-musicians-on-the-bond-with-their-instruments>

Додаток

**ПРИКЛАДИ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ МИСТЕЦТВОЗНАВЧОГО
ДИСКУРСУ**

Оригінальний текст	Переклад
<p data-bbox="272 409 759 510">Freeze frames: the wonders of winter – in pictures [дод. 47]</p> <p data-bbox="225 533 804 831">Whether it's icy cobwebs in Cuba, sensational Surrey snowscapes or the mysterious forests of Croatia, a new exhibition celebrates the season's best images.</p> <p data-bbox="225 853 804 1659">The Winter Editions is a new collection from the Print Sales Gallery at the Photographers' Gallery, London, celebrating the beauty, wonder and whimsy of winter. Twelve artists interpret the winter theme, travelling through landscapes that span the vast expanses of the Siberian Arctic to the lush and mystical forests of Croatia. Many of these landscapes are empty of people, echoing the serene stillness of the season.</p> <p data-bbox="225 1682 804 2051">Pentti Sammallahti is a leading figure in contemporary Finnish photography. As a wanderer and master craftsman, Sammallahti records the relationships between people and animals in the far-off</p>	<p data-bbox="935 409 1378 510">Стоп-кадри: дива зими - у фотографіях</p> <p data-bbox="826 533 1485 831">Чи то крижана павутина з Куби, сенсаційні снігові пейзажі Суррея або загадкові ліси Хорватії, на новій виставці представлено найкращі зображення сезону.</p> <p data-bbox="826 853 1485 1469">«Зимовий випуск» – це нова колекція «Галереї фотографів» у Лондоні. Вона оспівує красу, дива та примхи зими. Дванадцять художників інтерпретують тему зими, мандруючи краєвидами від безкраїх просторів Сибірської Арктики до пишних та містичних лісів Хорватії. Більшість цих пейзажів безлюдні. Вони віддзеркалюють безтурботну тишу сезону.</p> <p data-bbox="826 1491 1485 2051">Пентті Саммаллахті - видатна постать у сучасній фінській фотографії. Як мандрівник і майстер свого ремесла, Саммаллахті фіксує відносини між людьми та тваринами у віддалених місцях, які він відвідує. «Я чекаю на фотографії, як собака-покажчик. Це питання вдачі та обставин. Я віддаю перевагу зимі; чим гірше погода, тим</p>

places he visits. 'I wait for photographs like a pointer dog. It is a question of luck and circumstance. I prefer winter, the worse the weather, the better the photograph will be.

Elkoury's distinctive approach boldly departs from traditional photojournalistic techniques in order to represent and reflect on the quieter realities of everyday life in the spectre of conflict. His images are marked by a defiantly poetic sensibility and a deep appreciation for the resilience of people and the landscapes affected

Lindqvist draws inspiration from childhood memories of places in Finland. Her unsettling still landscapes have the quality of illusions, hovering somewhere between reality and the imagination. 'I have always been struck by the omnipresence of nature and the vastness of uninhabited space. By looking at failed attempts to settle, these images aim to explore the tension between nature and habitation.

Cupido searches for beauty in the

кращою буде фотографія».

Підхід Елькурі відрізняється від традиційних технік фотожурналістики, відважно виходячи за їх межі, щоб представити та відобразити тихі реальності повсякденного життя в тіні конфлікту. Його зображення відзначені визначно поетичною чутливістю та глибоким вдячним ставленням до стійкості людей і обраного ландшафту.

Ліндквіст черпає натхнення з дитинства, згадуючи місця в Фінляндії.

Її тривожні непорушені пейзажі мають якість ілюзій, лебедячи десь між реальністю та уявою. «Мене завжди вражала всеобтяжливність природи та величезність необжитих просторів. Розглядаючи невдачі в поселеннях, ці зображення спрямовані на вивчення напруги між природою та життям».

Купідо шукає красу в мимовільності життя через сезони, що змінюються, припливи та цикли місяця. «Моє завдання - спілкуватися зі світом широко відкритими почуттями. Моя робота - це магичні моменти життя, а також його незручності».

Тонкс зосереджується на розповіді

<p>fleetingness of life through the changing seasons, the tides and the cycles of the moon. ‘I aim to engage with the world with wide-open senses. My work is about the magic moments of life as well as its inconveniences. Through photography I learned to see and accept the true beauty of the essence of life.</p> <p>Tonks focuses on telling stories about people’s lives shaped by history and geography. ‘The stories that evolve from these small remote islands are a microcosm of society – while there’s a feeling of the exotic in visiting these places, there’s an undeniable familiarity.</p>	<p>історій про життя людей, які визначаються історією та географією. «Історії, які розвиваються на цих маленьких віддалених островах, є мікрокосмом суспільства - хоча відвідування цих місць і викликає відчуття екзотики, вони є беззаперечно знайомими».</p>
<p>Drive-by culture: monuments you can see by road, rail or water [дод. 48]</p> <p>From Welsh castles to an unearthly Soviet monument in Bulgaria, these beautiful sites can be viewed on your travels for free.</p> <p>Campaigners will come together in the high court on Tuesday in a bid to</p>	<p>Культура на колесах: пам'ятки, які можна побачити, подорожуючи автомобілем, залізницею або водою</p> <p>Від велшських замків до неземних радянських пам'ятників в Болгарії, ці прекрасні місця можна дивитися під час вашого подорожі абсолютно безкоштовно.</p> <p>У вівторок учасники кампанії зберуться у Верховному суді, щоб перешкодити</p>

thwart the government's plan to build a two-mile road tunnel close to the great circle of Stonehenge.

If the bid is unsuccessful, the stones will no longer be visible from the road. Here are some sites you can still see on your travels.

Durham Cathedral, England

Part of the Stonehenge magic is the reveal, the moment of drama. On an uncluttered horizon, from an ancient road (now called the A303), comes the familiar outline. It is one of those moments when you gasp and point, like you just spotted a Hollywood star in the corner shop. All previous impressions are forgotten in the flesh-and-blood reality.

The East Coast mainline railway has many such powerful moments: the abrupt appearance of the North Sea near Alnmouth, or the sudden vertigo as you rattle across Newcastle's King Edward VII bridge with the River Tyne below.

Best of all, however, is the splendour of Durham Cathedral, sailing past your window like some medieval stone galleon in full sail, an 11th-

урядовому плану побудувати двомильний автомобільний туннель поблизу Великого кола Стоунхенджа.

Якщо ставка буде неуспішною, каміння більше не буде видно з дороги. Ось деякі місця, які ви все ще можете побачити під час своїх подорожей.

Даремський собор, Англія

Частиною магії Стоунхенджу є відкриття, момент драматизму. На чистому горизонті, з давньої дороги (тепер вона називається А303), з'являються знайомі обриси. Це один з тих моментів, коли ви дивуєтесь і показуєте на нього пальцем, ніби щойно побачили голлівудську зірку в крамниці на розі. Всі попередні враження забуваються.

Магістральна залізниця Східного узбережжя має багато таких потужних моментів: раптова поява Північного моря біля Олнмута або раптове запаморочення, коли ви проїжджаєте ньюкаслський міст короля Едуарда VII з річкою Тайн внизу.

Але найкраще - це пишність Даремського собору, що пропливає повз ваше вікно, немов середньовічний кам'яний галеон на повних вітрилах,

<p>century masterpiece containing the shrine of Saint Cuthbert.</p> <p>In legend, monks fleeing Viking attacks carried his relics to this spectacular location on the River Wear, where the saint was said to have rendered his coffin unmoveable, as if Cuthbert knew what his legacy required.</p>	<p>шедевр 11-го століття, в якому зберігається святиня святого Кутберта.</p> <p>В легендах йдеться, що монахи, які втікали від вікінгів, несли його реліквії до цього мальовничого місця на річці Вір, де, як вважалося, святий зробив свій дерев'яний ковчег непересувним, наче Катберт знав, що вимагається для його спадщини.</p>
<p><i>Statue of Liberty, Liberty Island, New York Bay, US</i></p> <p>Frederic Bartholdi's 1886 statue packs a symbolic energy similar to those lintelled sarsen stones in Wiltshire. Take the public ferry to Manhattan Island, either from Red Hook in Brooklyn or New Jersey, and the 46-metre tall (151ft) monument appears, welcoming arrivals to the new world.</p>	<p><i>Статуя Свободи, Острів Свободи, Нью-Йоркська затока, США</i></p> <p>Статуя Фредеріка Бартольдї 1886 року має символічну енергетику, подібну до сарсенових каменів у Вілтширі. Сядьте на громадський пором до острова Мангеттен з Ред Хук у Брукліні або Нью-Джерсі, і ви побачите 46-метровий (151 фут) монумент, що вітає прибулих до нового світу. Навіть будівництво цього великого символу свободи було торжеством надії над цинізмом,</p>
<p>Even the construction of this great symbol of freedom was a triumph of hope over cynicism, funded largely by small donations, many less than a dollar.</p> <p><i>Giza pyramids, Memphis, Egypt</i></p> <p>One of the planet's most familiar outlines and certainly one of its most durable, the pyramids of Giza are</p>	<p>фінансоване в основному малими пожертвами, багато з яких становили менше одного долара.</p> <p><i>Піраміди Гізи, Мемфіс, Єгипет</i></p> <p>Одними з найвідоміших споруд на планеті та, безумовно, одними з найдавніших є піраміди Гізи. Вони розташовані неподалік від Каїра, є</p>

<p>close to Cairo, part of the world heritage site Memphis and its Necropolis, and are easily approached by car.</p> <p>New buildings, trees, towers – they all try to interfere with the view, but the pyramids rise above everything.</p> <p>The Great Pyramid was the tallest human-made structure on Earth for almost 4,000 years and its scale, size and antiquity still thrill.</p>	<p>частиною об'єкта всесвітньої спадщини Мемфіс та його Некрополь, і до них легко під'їхати на автомобілі.</p> <p>Новібудівлі, дерева, вежі - всі вони намагаються завадити огляду, але піраміди підносяться над усім.</p> <p>Велика піраміда була найвищою спорудою, створенною людиною на Землі, протягом майже 4 000 років. Її масштаб, розмір і давнина досі вражають.</p>
<p>'It feels like an extra limb' – musicians on the bond with their instruments [дод. 49]</p> <p>Horrible things happen to instruments in transit – as Ballaké Sissoko and others have recently learned. Five musicians explain why the damage goes more than skin deep.</p> <p>One thing successful musicians have to do a lot of is travel, and when you travel with an instrument, you increase its chances of getting damaged. Early this month, the Malian musician Ballaké Sissoko's kora was taken apart by US border agents when he left New York, something Sissoko only discovered when he picked it up in Paris. A few</p>	<p>"Це наче додаткова кінцівка" - музиканти про зв'язок зі своїми інструментами</p> <p>Жахливі речі трапляються з інструментами під час транспортування - як нещодавно дізналися Баллаке Сіссоко та інші. П'ятеро музикантів пояснюють, чому пошкодження не обмежуються лише шкірою.</p> <p>Успішним музикантам доводиться багато подорожувати, а коли виподорожуєте з інструментом, ви збільшуєте шанси на його пошкодження. На початку цього місяця кору малійського музиканта Баллаке Сіссоко розібрали американські прикордонники, коли він виїжджав з Нью-Йорка, і Сіссоко дізнався про це</p>

days later, Louis Levitt discovered a four-inch crack in his \$100,000 double bass after it had been unpacked for security screening at Newark airport, and a few days after that, specialist instrument movers dropped Angela Hewitt's £150,000 F278 Fazioli piano while removing it from a studio after a recording session, rendering it "unsalvageable".

The loss of an instrument, though, is about more than inconvenience or financial cost. It's about the loss of something that can feel like an integral part of a musician's being – it's their means of self-expression. And after years of playing one instrument, simply swapping to another isn't as easy as it sounds – musicians and their instruments have relationships and losing one can be as hard as losing a lover. Here, five musicians talk about the instruments they play, and what those instruments mean to them.

Brittany Howard, Alabama Shakes

Gibson SG Custom in Inverness Green

лише тоді, коли забрав її в Парижі. Через кілька днів Луїс Левітт виявив чотири дюймову тріщину на своєму контрабасі вартістю 100 000 доларів після того, як його розпакували для перевірки в аеропорту Ньюарка, а ще через кілька днів після цього спеціалісти з перевезення інструментів упустили піаніно F278 Fazioli Анжели Хьюїтт вартістю 150 000 фунтів стерлінгів, коли виносили його зі студії після сесії звукозапису, зробивши його «непридатним для відновлення».

Втім, втрата інструменту - це не лише незручності чи фінансові витрати. Тут йдеться про втрату чогось, що може відчуватися як невід'ємна частина буття музиканта. Це його засіб самовираження. Після багатьох років гри на одному інструменті просто перейти на інший не так легко, як здається. Музиканти та їхні інструменти пов'язані між собою, і втрата одного з них може бути такою ж важкою, як і втрата коханої людини.

Тут п'ять музикантів розповідають про інструменти, на яких вони грають, і про те, що вони для них означають.

Brittany Howard, Alabama Shakes

A special instrument feels like an extra limb. Once you find that one instrument, a replacement is really hard to come by, and you have to introduce yourself to a whole new limb and get used to it all over again.

This SG is one I was instantly comfortable with, and it just stuck. If I break a string halfway through the set and they pass me a different guitar, it just plays different. It's hard to describe if you're not a guitar player – it fits perfectly in your hand, and your hands know what you're doing, because you've worked with the instrument for so long. That way, you are comfortable expressing yourself, and of course the easier an instrument it is to play, the easier it is to express yourself.

My number one thing for my guitar techs is: do not clean the pickups. I like the sound of pickups that are worn down and kind of degraded – it's just more interesting sounding. That is why my SG is so unique, because of how the pickups were wound, and how long it has been since they were cleaned up.

Gibson SG Custom in Inverness Green

Спеціальний інструмент відчувається як додаткова кінцівка. Якщо ви знайдете той самий інструмент, його буде важко замінити, і вам доведеться знайомитися з цілком новою кінцівкою і знову звикати до неї.

Цей SG - один з тих інструментів, з яким я відразу почував себе комфортно, і він просто залишився зі мною. Якщо я порву струну на півдорозі, і мені дадуть іншу гітару, вона просто заграє по-іншому. Це важко описати, якщо ви не гітарист. Гітара ідеально лежить у руці, і ваші руки знають, що роблять, адже ви так довго працювали з інструментом. Таким чином, вам зручно виражати себе, і звісно, чим легше грати на інструменті, тим легше відбувається процес самовираження.

Моя порада гітарним технікам номер один: не чистити звукознімачі. Мені подобається, коли звукознімачі зношені і трохи деградовані - вони звучать цікавіше. Саме тому моя SG така унікальна, через те, як були виточені збірники і як давно їх не чистили.

I think this one is from the early 80s. It has cigarette burns on it, because other people had it before me. It had some cracked paint in the back. The white of the trim has faded into the yellow colour, and all those things hold the history of the instrument. And truthfully, I've never checked it in with an airline, because I don't trust them. It comes with me on the flight, or it's shipped to meet me in a protective case. That's my right. Everyone else gets to bring their laptops and their work; I can bring my guitar.

Думаю, що ця гітара з раних 80-х років. На ній є сліди від опіків від цигарок, оскільки вона належала іншим людям до мене. На задній стороні є тріщини в фарбі. Білий колір обрамлення вигорів у жовтий відтінок, і всі ці речі несуть історію цього інструменту. І чесно кажучи, я ніколи не відправляв її рейсом з авіакомпанією, оскільки я їм не довіряю. Вона завжди зі мною в польоті, або її відправляють мені в захисному футлярі. Це моє право. Всі інші беруть із собою ноутбуки та роботу, а я можу взяти гітару.

ALFRED NOBEL UNIVERSITY
DEPARTMENT OF EUROPEAN AND ORIENTAL LANGUAGES AND
TRANSLATION

Buriak Yaroslava

GRAMMATICAL DIFFICULTIES OF TRANSLATING ARTISTIC
DISCOURSE

Abstract of Master's Thesis

Scientific supervisor K. O. Vielchieva PhD, Associate Professor

Dnipro

2024

The topic is the study of grammatical difficulties in the translation of art history discourse.

Due to the constant development of various art fields, an increasing number of new lexical units emerge from this sphere, posing significant grammatical challenges for translation into the target language. This underscores the relevance of researching this issue.

In recent times, scholars have focused specifically on art discourse, as contemporary art proves to be multifaceted in its manifestations and has diverse interpretations. Texts in the field of art possess a complex structure, which can present certain grammatical challenges during translation, prompting modern linguists to conduct detailed research.

Thus, the analysis of grammatical challenges in translation highlights the necessity for further investigation within the English-language art discourse and the identification of effective methods to overcome them.

Art discourse is one of the complex sociocultural phenomena. Existing within the framework of cultural discourse, it has a direct connection to art, which serves as a measure of the spiritual development of society. In the contemporary world, an individual's consciousness, thinking, and perception of the world are shaped under the influence of discourses that surround them in everyday life. Discourse is related to all spheres of an individual's activity and can be represented by any expressions in written or oral form.

The translation of art discourse is a rather complex phenomenon and is therefore constantly examined by both domestic and foreign linguists. There is a growing need for the search for effective translation techniques to ensure quality translation into the Ukrainian language.

Considering the relevance, the goal of the research conducted in this work has been identified. The goal is to find an adequate translation of contemporary art discourse into the Ukrainian language.

The object of research in this scientific work is the grammatical features of contemporary art discourse.

The subject of the study is the specificity of translating art discourse into the Ukrainian language.

Achieving the research goal requires the use of general scientific theoretical research methods. During the writing of the thesis, distributive methods and component analysis were employed.

The theoretical significance of the study lies in further investigating the peculiarities of translating contemporary art discourse.

The practical significance of the work lies in the possibility of applying the obtained research results in the teaching of philological disciplines such as "Theory and Practice of Written Translation," "Comparative Lexicology of English and Ukrainian," "Stylistics of the English Language," as well as in specialized courses on written translation.

Structure of the work. The paper consists of an introduction, the main part comprising three sections (theoretical, analytical, and practical), general conclusions, a list of used sources, and an appendix.

In the introduction, the research's goals and objectives are defined, while the relevance, scientific novelty, theoretical significance, and practical value of the work are described. The subject and object of the study are also determined.

The first section characterizes the concept of art discourse, examining its types and the specifics of its translation.

The second and third sections present an analysis of translation transformations of art discourse.

The conclusions summarize the results obtained during the writing of the scientific work and identify prospects for further exploration of this issue. The paper also includes a list of used sources and appendices.

The main points from the first section can be highlighted by noting that, as I. V. Korunets emphasizes, the grammatical difficulties in translation are explained by the fact that grammatical phenomena in different languages differ, even if there are coincidences in certain respects. The goal of reproducing the grammatical form of the original is to convey the thought, not just the translation.

S. I. Terekhova confirms that sometimes, when translating even the simplest text, one has to deal with an indefinite number of problems that do not fit within the framework of any grammatical category.

The main grammatical problems include the translation of articles, adjectives, adverbs, passive constructions, and tenses. In each specific case, the translator selects the most adequate translation methods, the main ones being specification, generalization, borrowing, grammatical replacement, descriptive, and antonymous translation.

From the second chapter, it is possible to highlight that many years, art discourse remains one of the most dynamic forms of discourse. Each year sees the emergence of numerous works of art that gain widespread recognition. Currently, a considerable number of art-related works are being created, allowing for the exploration of works in various genres, from music to architecture. Alongside the development of artistic works, there is also a growing number of English-language texts, articles, and publications that cover news from various art fields and require special attention.

Texts of this discourse type also exhibit a complex structure, explaining the presence of compound and complex sentences, as well as sentences with a mixed type of connection.

The informativeness and expressiveness of art discourse texts result from the abundance of definitions, supplements, and circumstances, as well as predicates, which can be both simple and compound.

And finally, what can be noted from the third section is that texts of art discourse have a complex structure. They are characterized by the use of a large number of compound and complex sentences that require special attention. To accurately convey a sentence while preserving its content, it is necessary to skillfully employ translation transformations.

Therefore, the main conclusion from writing the thesis is as follows: The grammatical features of translation in art discourse texts, specifically in painting,

architecture, and music, based on the popular English publication "The Guardian," lead us to the conclusion that translating these types of texts is a complex process. Art discourse texts are marked by the presence of numerous specific terms denoting various objects in the field of art, as well as a complex sentence structure. Almost all sentences in art discourse are compound and complex, posing certain grammatical challenges and requiring special attention during translation.

In performing the translation of texts in art discourse, we have learned that achieving quality translation requires adept use of translation transformations, which can help avoid grammatical difficulties and significantly facilitate the translation process. Thus, among the most common methods of translating art discourse, the transformation of omission constitutes 40%, grammatical replacement 20%, rearrangement 20%, fragmentation 10%, and addition 10%.